

darkapi

fanzin

haziran 2024
sayı: 28

Tokat Borsa İstanbul Sosyal Bilimler Lisesi
Ardahan Nilüfer Göle Sosyal Bilimler Lisesi
"Okul Ortaklığı Programı" Özel Sayısı

*Bana bir ben lazım, bir de beni anlayan.
Beni bir ben anlarım, bir de beni yaradan.*

***Deniz derindir durulmaz, dostluk ebedidir
unutulmaz...***

dar kapi

içindekiler

**TOKAT BİST SOSYAL
BİLİMLER LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜ
ADINA İMTİYAZ SAHİBİ**

**AHMET ALTUNIŞIK
OKUL MÜDÜRÜ**

**GENEL YAYIN YÖNETMENİ
MESUT DURMUŞ**

**YAYIN EKİBİ
YUSUF MERT UNAN
BERİL MELEK
NEHİR ÇÖPDEMİR
CİHAN SAN**

**GRAFİK TASARIM
YUSUF MERT UNAN**

**KAPAK TASARIM
NEHİR ÇÖPDEMİR
YUSUF MERT UNAN**

**ÇİZİM EKİBİ
EYLÜL SÜMEYYE DEMİNER**

**BASKI TARİHİ
HAZİRAN 2024**

İLETİŞİM

- 📧 tokatsbl.meb.k12.tr
- ✉️ darkapifanzin@gmail.com
- 📷 tokatsbl
- 📺 tokatsbl
- 📧 nilufergolesosyalbilimlerli-
sesi.meb.k12.tr

2/3 YAYIN EKİBİ
SÖZE BAŞLARKEN
VOLKAN TEMUR
ÖN SÖZ

6 AYBÜKE CEREN GÜLER
NECİP FAZILIN ESERLERİNDE KENDİNİ ARAMAK

10 NİSANUR ERTAŞ
ZALİM DÜNYA

12 KEVSER AYDEMİR
ASIM'IN İSTİKBALİ

15 NEHİR ÇÖPDEMİR
İKİLEM

17 FİLİZ KARA
OLUMSUZ DÜŞÜNCE Mİ?

19 Ayaz AKTAŞ & Berkcan ÖZTÜRK
KAZIMI TILKI GÖTÜRMÜŞ

21 SEDANUR PİRÇEK
SEN ÇOCUKSUN

23 SUDE ÖZTÜRK
AYAZ

24 HAMZA ÇAKIR
ÖNERİ KÖŞESİ

28 Yusuf BOZDEMİR
AŞIĞIN ŞİİRİ

30 CEREN ŞAHİN
AİLE NEDİR?

32 NEHİR ÇÖPDEMİR
HAYATIM FİLMİMİŞ!

34 HAYRÜNNİSA YILMAZ
FİLİSTİNDEKİ TEK GERÇEK

37 SELCAN YILMAZ
ANAVATAN

41 YAYIN EKİBİ
BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

43 ELİF KEMER
BULMACA

4 BERRANUR DOĞAN
NECİP FAZILIN ESERLERİNDE KADIN

8 MUSTAFA ÖZMEN
NECİP FAZILIN POETİKASINA GÖRE ŞİİR VE ŞAİR

11 TUĞÇE EKİN AYDIN
KÜRESEL İSINMA

14 LEVENT SUZNAZ
ÇARESİZ HAYKIRIŞLAR

16 ZEMHERİ
TUTUNMAK

18 NİSANUR YÜCEL
ÖTMEYEN BİR HORZUN İLGİ ÇEKMEYEN HİKAYESİ

20 MEVA
SEN ANNESİN

22 HAYRÜNNİSA YILMAZ
YOKLUĞUN HİSSİ

24 HATİCE KALKAN
İLK BİNİŞ SON BİLET

27 Rabia KIRANER & Büşra AKTÜRK
MAZİYE HASRET

29 YİĞİTÇAN BAŞAL
UZAY ÇÖPLÜĞÜ

31 HÜMEYRA BEKTAŞ
TUTULAMAYAN SÖZLER

33 RESUL YILMAZ
KAYBOLMUŞ RUHUM

36 BEYZANUR YALÇIN
VATAN NEDİR

38 EMRULLAH DURUK
ANADOLU'DA TIP

42 EBRU DİLİBAL
ÇİĞLİKLARI DUYULMAYAN ŞEHİR: GAZZE

TOKAT BORSA İSTANBUL SOSYAL BİLİMLER SÖZE BAŞLARKEN

Yayın Ekibi

Değerli Dar Kapı Fanzin okuyucuları, yeni bir sayıya, yeni bir heyecanla karşınızdayız. Yayın ekibimizle birlikte, fanzinimizin 28. sayısını hazırlarken gösterdiğiniz ilgi ve destek için sizlere teşekkür ediyoruz.

Bu sayımızın en önemli özelliklerinden bir tanesi Ortaöğretim Genel Müdürlüğümüzün hazırlamış olduğu Okul Ortaklığı Programı kapsamında Ardahan Nilüfer Göle Sosyal Bilimler Lisesi ile okulumuzun öğretmen ve öğrencilerinin 2023-2024 eğitim-öğretim yılının ikinci döneminde vermiş oldukları öykü, deneme, makale, şiir gibi edebi ürünler; çizimler, bulmacalar, çekilen fotoğraflar okulumuzda çıkarılan Dar Kapı Fanzininde yayın ekibimizin özveri ve gayretli çalışmalarıyla bir ay gibi kısa bir sürede düzenlenerek 28. sayımızı sizlerin beğenisine sunmaktan onur duyuyoruz.

Fanzine yazı gönderen kardeş okul Nilüfer Göle Sosyal Bilimler Lisesi öğrencilerine ve okulumuzun kıymetli yazarlarına, şairlerine ve çizerlerine teşekkür ediyoruz.

Fanzinin kapak konusu olarak, doğumunun 120. ve vefatının da 41. yıl dönümünü münasebetiyle Üstad Necip Fazıl Kısakürek'i hatırlamak ve hatırlatmak istedik.

Bu kapsamda İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğünün ev sahipliğinde Anadolu Mektebi Yazar Okumaları kapsamında düzenlenen anma programına ve panellere ilimizi temsilen okulumuzdan 3 öğrencimiz ve 1 öğretmenimiz katılım sağladılar. Yayın ekibi olarak bizler de panel metinlerinden iki tanesini seçerek sizlerin beğenisine sunuyoruz. Programlarda emeği geçen öğretmen ve öğrencilerimize sizlerin huzurunda teşekkürü bir borç biliyoruz.

Bu yıl üstad Necip Fazıl Kısakürek'in hem 120. doğum yıldönümü hem de 41. ölüm yıldönümü olması münasebetiyle arka

kapağımızı onun ölümü anlattığı "Ölünün Odası" şiirlerine ayırdık.

Necip Fazıl, bu dünyadan bedenen ayrıldı. Ama arkasında bıraktığı şiirleri, eserleri ve bir dönemi etkileyen fikirleriyle gönlümüzde taht kurmaya devam ediyor.

**Mescid-i Aksa'yı gördüm düşümde
Götür müslümana selam diyordu
Dayanamıyorum bu ayrılığa
Kucaklasın beni İslâm diyordu**

(Mehmet Akif İnan)

"Zaten Türk milleti her zaman Filistinlilerin yanında olmuştur. Daha da önemlisi Filistin bir bütün olarak Osmanlı imparatorluğunun parçasıydı. Müsaadenizle Kudüs'ü çok sevmemin sebebini de belirtmek istiyorum. Ezeli ebedi ulu önderimiz Hz. Muhammed'in miraca çıkarken ayak bastığı son yeryüzü parçası Kudüs olduğu için biz burayı çok seviyoruz. Kudüs bizim için çok kutsal bir yerdir. Kudüs sevgisi bizden uzaklaşamaz. Biz de Kudüs'ten uzaklaşamayız. Kudüs bizim namusumuzdur."

(Nuri Pakdil)

Türk edebiyatının önemli isimlerinden Mehmet Akif İnan ve Nuri Pakdil'in şiir ve sözleriyle bu sayımızda da Filistin'deki zulme dikkat çekmek istedik. Öğrencilerimizin kaleminden Filistin Meselesi'ni anlatan iki hikaye bir panel metni yayınlıyoruz.

Sevgili okurlarımız, Dar Kapı Fanzini siz değerli okurlarımızla birlikte olmanın, kültürümüzü paylaşmanın ve birbirimize daha yakın olmanın bir yolu olarak görülmelidir. Hep birlikte, bu sayıda yer alan yazılar, şiirler ve hikayelerle duygusal bir yolculuğa çıkacağız.

Keyifli okumalar dileriz. Saygılarımızla.

Dar Kapı Yayın Ekibi

ARDAHAN NİLÜFER GÖLE SOSYAL BİLİMLER ÖN SÖZ

Volkan TEMUR

Nilüfer Göle Sosyal Bilimler Lisesi Okul Müdürü

Bireyin davranışlarını kendi yaşantısı yoluyla, kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme olarak tanımlanan eğitim; doğumdan ölüme kadar süren ve aileden başlayan, okul ve sonrasında kültürel-sosyal boyutlarıyla tüm yaşamımızı kapsayan bir kavramdır. Eğitim yaşamımızın her anında var olduğundan, eğitimi yaşamın ta kendisi olarak nitelendirebiliriz.

Toplumların ve ulusların geleceği; modern silahlarla değil ancak doğru ve iyi eğitilmiş, milli ve manevi değerlerine sahip çıkan nesillerle güvence altına alınır. Bu nedenle, daha uygar ve modern bir toplum oluşturmak için kalemi kullanmalıyız.

Eğitim bir sistemdir. Öğretmen, öğrenci ve aile bu sistemin önemli değişkenleridir. Eğitimin bir basamağındaki sorun, hem kendinden sonraki basamağı hem de bireyin ailesiyle olan ilişkilerini etkileyeceğinden okul ve aile işbirliği son derece önemlidir. Bu nedenle okulu bireyin eğitilmesinde aileden, aileyi ise okuldan bağımsız düşünemeyiz. Bireyin eğitimi ailede başlar, okulda ise toplumun ışık kaynağı olan öğretmenin marifetli ellerinde şekillenir. Bu nedenle modern toplumlarda öğretmenler; sadece bilginin kaynağı değil, aynı zamanda yol gösterici, ışık tutucu birer rehberdirler.

Günümüzde bireyler, internet aracılığıyla bilgiye çok kolay ulaşırlar bile öğretmenin bu rolüne olan ihtiyacı, sadece okulda öğretmenleriyle vakit geçirerek ve öğretmenlerine tutunarak, onun ışığında yürüyerek karşılayabilirler.

Eğitim, küçük yaşlardan başlayarak bireyi hem hayata hem de bir üst eğitim kurumuna hazırlayan önemli bir süreçtir. Bu süreçte günümüzü etkileyen teknolojiyi eğitimden bağımsız düşünemeyiz. Teknolojinin her türlü olanaklarından faydalanırken bununla bağımlı olmayan bireyler yetiştirmeliyiz. Sadece teknolojiye bağlı olan, vaktinin çoğunu telefon ve bilgisayar başında geçiren bireyler, diğer insanlardan uzaklaşır. İnsanlardan kaçış ve yalnızlaşma, gençler

açısından büyük bir tehlikedir. Bu tür bireyler, içinde yaşadığı toplumu ve değerlerini anlayamazlar. Eğlenemedikleri her günü işkence gibi görürler. Unutmayalım ki ruhumuz, ancak başkalarıyla kurduğumuz güzel bir iletişim ve muhabbetle dinlenir.

Eğitimin bir diğer yönü de bireylerin geçmişte bizler için mücadele veren, içinde yaşadığımız vatanı bize armağan eden atalarımızı anlamalarını; şehitlerimize vefa göstermelerini, maneviyattan yoksun kalmamalarını sağlamaktır. Aksi durumda kendilerine bile hayrı olmayan nesiller yetişir ki bu nesiller için vatan, onların ceplerindeki bir telefon kadar değerli olmaz. Aileler olarak, çocuklarımızın yorulmalarına, acıkmalarına, susamalarına, yağmurda ıslanmalarına izin vermeliyiz. Her şeyi önlerine sunmayalım; ancak bu şekilde var olanın değeri daha iyi anlaşılır.

Eğitimin en önemli işlevlerinden biri de kültürün aktarımıdır. Bireyler, eğitim yoluyla içinde buldukları kültürü tanır ve bu şekilde toplumsallaşırlar. Bugünün gençlerini, toplumun bir parçası olarak ve ülkemizin geleceğe yönelik bir yatırımı olarak görmeliyiz.

Ülkemizin Doğusunu ve Batısını bütünleştiren, farklı iklim ve kültürleri kaynaştıran okullarımız Nilüfer Göle Sosyal Bilimler Lisesi ve Tokat Borsa İstanbul Sosyal Bilimler Lisesi işbirliğinde yürütülen “Ortak Okul Programı”nda lise kademesindeki öğrencilerimizin geleceğimizin teminatı oldukları bilinciyle iyi bir eğitim almalarına; bunu yaparken de iletişim içinde birbirlerine, ailelerine ve öğretmenlerine saygılı, ülkesini seven ve milli ve manevi değerlerine sahip çıkan bireyler olarak yetişmelerine ortam hazırlayan öğretmenlerimize ve yöneticilerimize şükranlarımı sunuyorum.

Dar Kapı Fanzininin hazırlanmasında, basımında ve dağıtılmasında emeği geçen herkese ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

NECİP FAZIL'IN ESERLERİNDE KADIN

Berranur DOĞAN

Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatında iz bırakmış, çalışkan, üretken, fikir adamı Necip Fazıl Kısakürek; şiir sevdasıyla ön plana çıkmış bir mütefekirdir. Üstad şair kimliğiyle edebiyat tarihimizde müstesna bir yere sahiptir.

Ben de bu yazımda Necip Fazıl'ın eserlerinde kadın teması üzerinde duracağım. Necip Fazıl'ın eserlerinde "kadın" üç farklı şekilde karşımıza çıkıyor. Birincisi anne modeli, ikincisi sevgili modeli, üçüncüsü de Necip Fazıl'ın şahsi görüşündeki kadın modeli.

Üstadın eserlerindeki anne modeline baktığımızda aslında çoğu zaman kendi annesini görürüz. Şefkatli, anlayışlı, destekçi, derdini anlatabildiği... Yazarımızın zaten annesine olan düşkünlüğünü bilmeyen yoktur diye düşünüyorum. Şairliğe annesinin hasta yatağında, "Senin şair olmanı ne kadar isterdim!" sözleriyle başlamış bir yazarın eserlerinde annesinden izlere rastlamamız da çok doğal.

Bunun dışında yazarın bizzat annesine ithaf ettiği şiirleri de bulunmaktadır ve anne hep uzakta, özlenmektedir.

**Son günüm yaklaştı görünesiye,
Kalmadı bir adım yol ileriye,
Yüzünü görmeden ölürsem diye,
Üzülmekteyim ben, üzülmekteyim**

Anneme Mektup adlı şiirinden olan bu dörtlükle annesine karşı duyduğu özlemi, kavuşamama korkusunu, gurbet karşısında duyulan yalnızlığı görüyoruz. Bunların dışında şiirde hiç anne kelimesi geçmemesi ancak şiirin anneye ithaf edilmesi dikkat çekicidir. Anneyi anlatan şey ona duyulan özlem, gurbet ve ölüm korkusu olmuş ve anne hayali bir şekilde anlatılmış. Necip Fazıl'ın annesine düşkün yanı ve annesinin ölüm ihtimali şiirlerine yansımıştır. Bu düşkünlüğün karşısına ölüm ihtimali çıkınca kasvetli ve umutsuz bir ruh haline büründüğünü de görüyoruz.

Bu kış yolculuk var diyorsa için, Beni de beraber al anneciğim! Bu mısralara baktığımızda yolculukla ölüme simgelerken yine annesinden ayrılmak istemediğini ve hatta "Ölüme de birlikte gidelim, yeter ki ayrılmayalım." düşüncesinde olabileceğini hissediyoruz. Yazarımız yaşarken gurbet çektiği annesiyle ölümden kendisini beraberinde almasını söylese de kavuşmaları düşlere kalıyor.

**Anne girdin düşüme,
Mezarın olsun duam;
Mezarında üşüme**

Necip Fazıl'ın şiirlerinde gösterdiği bu anne bağlılığını romanlarındaki bazı karakterlerde de görebiliyoruz. Örneğin Aynadaki Yalan adlı romanında Naci karakteri yaşadığı sıkıntıları annesiyle paylaşabilen ve annesinden destek gören bir karakteri temsil ediyor. Necip Fazıl'ın yarattığı bir diğer kadın modeli de "sevgili" modelidir. Bu kadın modelini Aynadaki Yalan adlı kitabında üç farklı tipte görebiliyoruz. Birincisi; erkek dışı olarak tanımlanan, feminist, kural tanımaz, daha dobra ve net bir kadın tipinde olan Mine yazarın deyişiyle testiyi dopdolu sunan bir karakterdir. İkincisi; eskinin son yenisi, dişiliğini deha çapına ulaştırmış, kendini damla damla vermeyi bilen, testiyi asla boşaltmayan Belma karakteridir. Naci, Belma'ya karşı boş değildir ancak Belma'nın testiyi asla boşaltmayan yapısı Naci'yi belirsiz bir bunalıma sürükler. Ben de Çile şiir kitabını okurken Beklenen adlı şiiri Naci, Belma'ya ithaf ediyormuş hissine bürünerek okudum.

**Ne hasta bekler sabahı,
Ne taze ölüyü mezar.
Ne de şeytan, bir günahı,
Seni beklediğim kadar.**

**Geçti istemem gelmeni,
Yokluğunda buldum seni;
Bırak vehminde gölgeni,
Gelme artık neye yarar?**

Üçüncü tipimiz ise daha dine dönük, katıksız, nefsinden habersiz biri olarak gösterilen Hatçe karakteridir. Necip Fazıl oluşturduğu sevgili modellerinde genellikle kadını güzel, ürkek, yakalanamayan; kadın-erkek ilişkisini ise kaçan-kovalanan şeklinde bizlere sunuyor. Buna en güzel örnek Bekleyen şiirinden şu dörtlük olacaktır:

**Sen, kaçan bir yavru ceylansın dağda
Ben, peşine düşmüş bir canavarım!
İstersen dünyayı çağır imdada;
Sen varsın dünyada, bir de ben varım!**

Son olarak incelemek istediğim ise Necip Fazıl'ın şahsi düşüncesinde kadın modeli. Üstadımız eserlerinde kadını genelde fikir, varılamayan nokta, en yakınken en uzak olan olarak betimlemiştir.

**Bir ufuk ki ne Mecnun varabildi, ne Ferhad;
Bir ufuk ki, ilahi sırrı bekleyen Serhad...**

Babıali adlı eserinde ise kadını ince bir ruh, kendisini ise kalıplaşmış bir beden olarak görmüş ve bu zıtlık kavuşmaya engel olmuştur.

**Kadın: Bana mahrumluğumu anlatmaktan
başka bir şey getiremiyordu.
Ondan bir temas gibi rüzgâr beni bürür de,
Kucaklamak isterim onu göğsüme
Bir türlü yetişemem, fecre kadar yürür de,
Heyhat, o bir ince ruh, bense etten bir kalıp.**

Eserlerinde kadın merkezde gözükmesine de daha çok dışarıdan büyük bir etki bırakan konumdadır. Necip Fazıl kendi tanımladığı kadında ideal kadın modelini ortaya koymaya çalışmıştır. Ona göre "Kadın bir fikirdir. Her şey bir fikir; ama kadın, üstün fikrin kalıba döktüğü heykeldir."

Son olarak sözlerimi Necip Fazıl'ın Kadın adlı şiirindeki şu dizelerle bitirmek istiyorum.

**Kalıp değil bir fikir...
Elmas sorguçlu fakir,
Açıkta sırrı bakir,
Kadın...**

Necip Fazıl'ın eşi: Fatma Neslihan KISAKÜREK

NECİP FAZIL'IN ESERLERİNDE KENDİNİ ARAMAK

Aybüke Ceren GÜLER

Necip Fazıl'ı okumak, anlamak ve anlatmak... Büyük Doğu'nun satırlarında fizizlenen düşünceleri, büyük bir davayı onun kaleminden hissederek okumak ve anlamak...

**Eyvah, eyvah, Sakarya'm, sana mı düştü bu yük?
Bu dâva hor, bu dâva öksüz, bu dâva büyük!..**

Anadolu kadar büyük bu öksüz davayı sahiplenmiş Üstad Necip Fazıl düz yazı, şiir, tiyatro ve konferanslar aracılığıyla kendini arayan gençliğe yol göstermiştir.

Üstad Necip Fazıl kendini aramayı bizzat yaşamış hayatının kaba çizgilerini ve ruhunda bıraktıklarını "O ve Ben" kitabında anlatmaya çalışmıştır. Necip Fazıl kitabına, 1904 – 1934 yıllarında çocukluğunu anlattığı bölümler ile başlıyor "O ve Ben" kitabında. "O"nu Abdülhakim Arvasî Hazretleri'ni "Tanıyınca Kadar" ve "Tanıdıktan Sonra" diye iki ana bölüme ayırıyor yaşamını. Kendisine göre hiçbir şey bilmediği yıllar. Oldum zannedip de olmadığının ışıklarının hayatına girdiği yıllar. Edebiyata lise yıllarından beri ilgi duyan Fazıl 4 yılın ardından mezuniyetini beklerken ansızın gelen bir haber üzerine okulun 1 yıl daha uzatılması gerektiğine karar verilmiştir. Buna daha fazla dayanamayacağını düşünür, sınav kâğıtlarını boş verir ve böylelikle okuldan atılır. Bir süreden sonra hayali olan üniversiteyi okumak için sınavlara girer, kazanır ve okumak için Paris'e gider. Paris eğitimden sonra Türkiye'ye döner ve yazdığı şiirleri bir zaman hocası olan Yakup Kadriye gösterir. Hocasının beğenisi üzerine şiirleri dergilerde yayınlanır ve en genç şair unvanını alır. Tüm bu başarıya rağmen içinde tatmin olmayan bir yer vardır. Eksikliğini hiçbir şey ile gidemez. Derken "O" nu tanır. 1934 – 1943 yılları hayatının hem en mesut hem en eksik yıllarıdır. Onun için mutluluk artık Abdülhakim Efendi Hazretleri ile yaşadığı yıllardır. Önce

onu tanımak için çaba harcar. Daha sonra kapısından içeri girmek için ve en sonunda her zaman onun yanında kalabilmek için çaba harcar. Ömrünün bu yıllarında dünyadaki bütün işlerinden ayrılır. Yazılarını artık yazmaz. Tek derdi dine hâkim olmak ve gerçeğe ermektir. Hocasının ölümüne kadar içindeki boşluğu bu şekilde beraber doldurmaya çalışırlar. Abdülhakim Efendi hazretlerinin vefatından sonra içindeki ışığı zaman zaman kaybeder fakat her seferinde tekrar bulur.

Kendini aramaktan asla vazgeçmez. Hepimizin de bildiği üzere Necip Fazıl şiirlerindeki metafizik temalar yardımıyla insanın manevî çerçevesini anlama ve anlatma adına önemli eserler üretmiş bir şair ve yazardır. Şiirlerinin çoğu, insanın var oluş sorunsalı üzerinedir. Şaire göre insanın özü öte dünyaya aittir ve insan dünya hayatında kendini bir yabancı ya da misafir olarak görmelidir. İnsan fiilleriyle, niyetleriyle, dualarıyla fizikötesi âlemdaki özüne ulaşmanın yollarını aramalıdır.

Necip Fazıl'da metafizik eğilimin daha ilk şiirlerden itibaren kendini belli ettiği görülür. Necip Fazıl 1934'te mürşidi Abdülhakim Arvasi ile tanıştıktan sonra sanat ve edebiyat çevresinde "mistik şair" diye anılmaya başlar. İnsanların çoğu hayatları boyunca idealler taşır ve bazı hedeflere ulaşmaya çalışır. İnsan, zamanla o hedeflerinin birkaçına ulaşırken birkaçına ulaşamaz. Önemli olan bu hedefleri gerçekleştirirken insanın kendisi olabilmesidir. Hayatın asıl amacı "olmak"tır aslında. Oysaki birçok insan kendisi olmak yerine kendisini tanımayarak başka insanlar olmaya çalışmışlardır. Yani insanların çoğu olmak yerine kendisinin istemediği ama insanların büyük kısmının istediği şeylere sahip olmak için çabalarlar. Bu materyalist hedefler, kendilerine ruhlarına ulaşmakta yollarına büyük engeller çıkarır.

Kendini hakikat yoluna adayan şairler bu konuyu şiirleriyle ele almıştır. O şairlerden biridir Necip Fazıl. Şairimize göre fazlaca anlam yüklenen dünya hakikat âleminde olmaya bir engeldir. Şair “Gölgeler” şiirinde bu gerçeği şöyle ifade eder:

**Gönlüm uçmak dilerken semavi ülkelere;
Ayağım takılıyor yerdeki gölgelere...**

Peki bu dizeleri yazan şairimiz kendini nasıl aramış ve bulmuştur? Engeli olan, vücutlarında bir uzvun çalışmamasına rağmen edebiyata yön veren birçok yazar ve şair tanımaktayız. Necip Fazıl da bir eksiklik duyar, ancak bu eksiklik somut bir uzvun değil, soyut bir unsurun eksikliğidir. Bu bir nevi ruhu arayıştır. Ruhun tekâmül yolculuğunda olmaya doğru bir yürüyüştür aslında. Bu yola girdiğinde kendini bulmak için önce sosyalizmi araştırır ve kendine yakın bulur, sonrasında yürüyüşüne devam edip ruhu verene yönelir. Fanide Bakiyi bulmak için oldukça fazla yol kat eder ve çoğu kitabında da bundan bahsetmektedir. Şairimiz “O Var” isimli şiirinde:

**Sana daha yakın şah damarından
Ölümsüzlük, şevki, ilahi sevinç
Yıkılmaz dayanak, kırılmaz destek
Tekten de tek, bir tek, tek başına tek O var!**

diyerek bir olanın bize yakınlığı ile verdiği destekten bahsetmiştir. Başka bir şiirinde,

**Tam otuz yıl saatim işlemiş ben durmuşum
Gökyüzünden habersiz uçurtma uçurmuşum..**

Dizelerini Arvasi Hazretleriyle tanıştıktan sonra yazmıştır. Saati otuz yıl boyunca düzenli çalışmasına karşın kendisi hareketsiz duran insan. Bozuk bir saat gibi zamanın farkında değildir. Gökyüzünün farkında olmadan uçurtma uçurmaya çalışan bir insan gibi cahil, şaşkın ve habersizdir. Gökyüzünü görememek, onun apaçık ortada olan gerçekliğinin farkına varamamak... Duyduğu pişmanlık ve hatalarından bahsetmektedir şair "Tam Otuz Yıl" şiirinde. Kendini aramanın ve bulmanın merkezinde düşünmek vardır. Şairin, bohem sancılarını en kuvvetli hissettiği yıllarda da mutlak hakikate ulaştığını düşündüğü dönemde de dü-

şünce ile ilgili imgeler üretmeye devam ettiği görülmektedir.

Bir Adam Yaratmak kitabında da kendi aramanın sırrına eren Hüsrev'den bahsederek kitabın merkezine yaşam, ölüm, hakikat arayışı, yalnızlık ve varoluşsal problemlerini koymuştur. oluşturmaktadır. Hüsrev adındaki karakterimiz kendi varoluşuyla ilgili düşünmeye ve sorgulamaya başlamakta olup “**Söyleyin bana ben kimim?**” sözleri de bunun bir tezahürü olmaktadır. Hüsrev yaşadığı sıkıntılar ve eserinden yola çıkarak mutlak varlık olan yaratıcı hakkında düşünmeye başlar. Selma'yı öldürdükten sonra hissettiği korkuyla kendi benliğine yönelir. Hüsrev bir buhranın insanıdır. Eserinde bir insan yarattığı ve böylece Allah'a karşı geldiği için cezalandırıldığı inancındadır. Kendini ve ölümü sorgulayan kahraman ile özdeşleşen yazarımız, “**Razıyım bir nokta olayım fakat o noktaya bütün kâinat bütün mevcudiyile dolsun. Ben yok olamam. Ağlarım, tepinirim, çatlarım, çıldırırım, ölürüm fakat yok olamam.**” sözleriyle de ölümün mutlak yok oluş olmadığını ve asla olamayacağını sanırlar yaşayarak anlatmaktadır.

Necip Fazıl'ın yazmış olduğu tek roman olan Aynadaki Yalan, Necip Fazıl Kısakürek'in Abdülhakim Arvasi ile tanışmadan önceki dönemi ile bağlantılı olarak arayış ve buluş öyküsüdür. Eserin başkarakteri Naci ile yazar Necip Fazıl aynı mistik ve metafizik krizi yaşarlar. Naci'nin öyküsünün “**Allah'ı istiyorum.**” cümlesi ile sona ermesi, yaşanan arayışın ve sorgulamasının hedefinin mutlak olana yani Allah'a varış olarak değerlendirilmesini işaret eder. Allah, eserde benlik bilincinin keşfedildiği farkındalık sürecinin belirleyicisidir. Kendini aramakta olan karakter, yaşadığı ve ait olduğunu sandığı çevre, kendisi ve yaşamı ile yüzleşir; sorgusal ve düşünsel farkındalık yaşar ki bu durum “kişinin kendi eşsiz benliğini bulmasıdır.” Karakterimizin kendini ararken kullandığı ayna “kendi” ya da “kendi olmayan”ın fark edildiği simgedir. Naci'nin aynaya yansıyan görüntüsü kendi değil, yabancı gibidir. Aynadaki görüntüyü tanıyamama, ruhsal ve fiziksel farklılığı ortaya koymaktadır.

Cümlelerimi Necip Fazıl'ın şu dizeleriyle sonlandırmak istiyorum.

*Anladım işi, sanat, Allah'ı aramakmış;
Marifet bu, gerisi yalnız çelik çomakmış...*

NECİP FAZIL'IN POETİKASINA GÖRE ŞAİR VE ŞİİR

Mustafa ÖZMEN

Şiirin felsefesi, teorisi ve estetiği anlamına gelen 'Poetika' grekçe kökenli bir kelimedir. (Okay, 2014, s.133) Necip Fazıl Kısakürek' in poetikasında şair ve şiirin özelliklerine bakmadan önce poetika kavramıyla ilgili fikir sahibi olabilmesi için batılı filozofların kavram üzerine düşüncelerini irdelemek yerinde olacaktır.

Poetika kavramı ilk olarak Platon ve Aristoteles'in kitaplarında karşımıza çıkar. Platon kavramı açıklarken güzellik unsurundan yola çıkar. Platon, İnsandaki yaratıcı gücü güzelliğin harekete geçirdiğini ve bunun sonucunda özgün bir yaratımın ortaya çıktığını ifade eder. Aristo ise poetika kavramını açıklarken şu ifadelerle yer verir: "Ya farklı nesnelere taklit eder ya farklı araçlarla taklit eder ya da farklı biçimde, farklı yöntemle taklit ederler" (Aristoteles, 2013, s. 19) görüldüğü gibi Aristo'ya göre poetika kavramı mimesis (taklit) kavramı ile açıklanabilir.

Poetika kavramını Platon ve Aristo'dan daha farklı bir yaklaşım ile alan Tzveton Todorov'a göre poetika "tek tek yapıtları yorumlamaya karşıt olarak, anlamı adlandırmayı değil her bir yapıtın ortaya çıkışını yöneten genel yasaların bilgisine ulaşmayı amaçlar." (Todorov, 2014, s. 37). Todorov, Tek tek edebi eserlerin poetika kavramı için bir anlamının olmadığını ancak bütüncül bir edebiyat gözlemiyle elle tutulur hale geleceğini söyler.

Poetika kavramı Türk edebiyatına Tanzimat Dönemiyle giriş yapar. Abdülhak Hamid Tarhan'ın Makber kitabında yer verdiği "Birkaç Perişan Söz" isimli mukaddimesi bu

konuyla ilgili ilk örneklerdendir. 1921 yılında Ahmet Haşim'in "Şiir Hakkında Bazı Mülahazalar" isimli makalesi, Orhan Veli'nin 1941 yılında Garip isimli şiir kitabında yer alan "Garip" mukaddimesi Türk edebiyatındaki poetikalara örnek gösterilebilir. Türk edebiyatında en kapsamlı, en düzenli Poetika Necip Fazıl Kısakürek'e aittir denilebilir. Necip Fazıl'ın poetikasını diğer poetik yazılardan ayıran fark islami bir bakış açısıyla şiiri ele almış olmasıdır.

Okay'a göre Necip Fazıl'ın poetikasını diğerlerinden ayıran iki önemli tarafı bulunmaktadır. İlki, Haşim ve Orhan Veli'nin poetikaları gibi herhangi bir eleştiriye karşı yazılmamış olmasıdır. Diğer tarafı ise şiiri geniş ve zengin bir bakış açısıyla ele almasıdır. (Okay, 2011, s. 134)

Necip Fazıl poetika yazılarını Büyük Doğu dergisinde "İdeolocya Örgüsü" başlığının altında yayınlamış daha sonra aynı başlık altında kitaplaştırmıştır. Poetikasının toplu olarak yayınlanması ilk olarak Sonsuzluk Kervanı şiir kitabında olmuştur. Son olarak tüm şiirlerinin yer aldığı Çile adlı şiir kitabında poetikasının tamamına yer vermiştir.

Necip Fazıl'ın şiir hakkındaki fikirlerinin sistemli bir şekilde yer aldığı poetikasındaki başlıklar şunlardır: 1.Şair, 2.Şiir, 3.Şiirde Usul, 4. Şiirde Gaye, 5. Şiirin Unsurları, 6. Şiirde Kütük ve Nakış, 7. Şiirde Şekil ve Kalıp, 8. Şiirde İç Şekil, 9. Şiir ve Cemiyet, 10. Şiir ve Hayat, 11. Şiir ve Din, 12. Şiir ve Müspet İlimler, 13. Şiir ve Devlet, 14. Toplam.

Biz yazımızda Necip Fazıl'ın Şair ve Şiir hakkındaki fikirlerinin neler olduğuna bakarak Konuyu sınırlandırma yoluna gittik.

a. Necip Fazıl Kısakürek' e göre Şair

Necip Fazıl poetikasında şairi tanımlarken ilk cümlesi “ Arı, bal yapar ama balı izah edemez.” (Kısakürek,2010, s. 471) olur. Arı ile şair arasında ilham noktasında bir bağ kurar. Nasıl arı idrak ve izahtan yoksun olarak yaratıcının verdiği ilham ile bal yapıyorsa şair de şiir yazmak için tıpkı arı gibi yaratıcı tarafından verilen ilhama ihtiyaç duymaktadır. Bu ilham sonucu ortaya çıkan ürünü nasıl arı izah edemiyorsa hakiki şair de yazdığı şiiri açıklayamaz.

Gerçek şairi “ gaibi kurcalayan bir çilingir” olarak ifade eden Necip Fazıl, sanatın gayesinin gaibi araştırmak olduğunu belirtir.

**Ben Şairim, gâibi kurcalayan çilingir;
Canlı cenazelerin başında Münker-Nekir...**
(2010, s.90).

Gerçek şairin bulunduğu yeri bir piramit yapısında yukardan aşağıya doğru “Allah, Şair ve Peygamberler, İnsan, Hayvan, Nebat, Cemad” olarak ifade ederek şairi gâibden haber veren biri olarak görür. Gerçek şairin topluma yol gösteren, liderlik eden bir yönü olduğuna da dikkat çekerek şairi olmayan toplumların “elektrik cereyanı kesilmiş bir şehrin meydan yerindeki fener gibi” (2010, s. 491) söneceğini belirtir.

Necip Fazıl'a göre gerçek şair mutlak hakikati aramada ilimden farklı bir yol izler. İlim soyut olandan somut olana hareket ederken şiir somut olandan soyut olana hareket eder, ilim tebliğ metoduyla bir şeyi açıklarken şiir telkin yoluyla bir şeyi açıklamaktan ziyade saklamaya çalışır.

b. Necip Fazıl Kısakürek'e göre Şiir

Necip Fazıl gerçek şairin san'atı üstüne düşünmesi gerektiğini Valery'nin şu cümleleri ile dile getirir: “San'atı üzerine düşünmeyen şair, kuyruğuna basılınca inleyen hayvan-cıktan farksız...” bu sebeple şairin işinin ucu bucağı olmayan şiirin ana kaynağını bulmak

için arayış içinde olması gerektiğini belirtir. Bu arayış mutlak hakikati aramaktır. “Sanat” isimli şiirinde şairin bu arayışı açıkça görülebilir.

**Anladım işi, Sanat, Allah'ı armakmış;
Marifet bu, gerisi yalnız çelik-çomakmış...**
(2010, s. 39)

Şiirlerinde arayışın ve ızdırabın yansımaları ile beraber geçmişe dair bir iç huzursuzluğun dikkat çektiği görülür. Bu huzursuz durum Abdülhakim Arvasi ile tanışmasına kadar devam eder. 1934 yılından sonra mistik bir havaya bürünen şiiri ile beraber islami bir çizgiye kavuşur. 1934 yılından önceki durumunu şair şu şekilde ifade etmiştir;

Tam otuz yıl saatim işlemiş, ben durmuşum;
Gökyüzünden habersiz, uçurtma uçurmuşum...
(2010, s. 35)

Necip Fazıl şiirin ilk gayesini hakikati aramak ikinci gayesini ise remzilik ve sırrilik olduğunu şöyle ifade eder: “Her remzde ‘gizli’den bir işaret ve her gizlilik işaretinde sırdan bir haber vardır.” (2010, s. 477)

Sonuç olarak Necip Fazıl Kısakürek şairin hakikati şiir ile arayan kişi olduğunu söyleyerek şairlik mertebesini üst derecelere taşımıştır. 1934 yılından önce şiire ‘fildişi kulesi’nden bakan ve daha çok ferdi bir melankoli içine giren şair Abdülhakim Arvasi le tanıştıktan sonra şiirin kaynağı değişmiş, daha çok mistik ve islami bir hüviyet kazanmıştır.

“
Anladım işi, sanat
Allah'ı aramakmış;
Marifet bu, gerisi yalnız
çelik-çomakmış...”

Necip Fazıl Kısakürek

ZALİM DÜNYA

Nisanur ERTAŞ

Gazze’de okulunu çok ama çok seven Vela Gadında 11 yaşında bir çocuk vardı. Kardeşi Efnan da ablasından farksız değildi. Efnan 9 yaşında ama çok başarılı ve zeki bir kızdı. İkisi de ileride doktor olmak istiyordu. Doktor olmak istemelerinin sebebi de din, dil, ırk fark etmeksizin, insan ayrımı yapmadan onları tedavi etmektir. Anneleri Meryem Hanım ve babaları Muhammet Bey de Vela'yı ve Efnan'ı vicdanlı ve ahlaklı bir birey olabilmeleri için çok çabalıyordu. Bunu en çok istemelerinin sebeplerinden biri de Filistin-İsrail arasında olan savaştı. Bütün halk diken üstündeydi, 5 dakika sonra yaşayacakları meçhuldü. Vela ve Efnan da içinde buldukları bu acımasız ve kötü durumun farkındaydılar.

Bir gün Vela ve Efnan okuldan yeni gelmişti. Çok sıkıldıkları için top oynamaya karar verdiler. Ülkelerinde olan karışıklıktan dolayı dışarıda oynayamıyorlardı ama evlerinin aşağısında büyük bir depo vardı. Meryem Hanım çocukları için oda gibi güzel bir alana çevirmişti. Çocuklarının ayakları üşümesin diye halıda sermişti. Orada doyasıya oynadılar. Bir süre sonra Vela kardeşinin terlediğini fark etti. Kardeşine eve gitmeyi teklif etti yoksa hasta olacaktı. Vela ne kadar ısrar etse de Efnan kabul etmedi. Vela tek başına eve çıktı. Yaklaşık bir saat sonra Efnan geldi ve çok öksürüyordu. Vela kardeşinin yavaş yavaş hastalandığını fark etti. İşte olan annesini ve babasını aradı. İşten çıkmalarına daha bir saat vardı ama izin alıp eve geldiler. Efnan'ın ateşi çok çıkmıştı. Meryem Hanım ve Muhammet Bey Efnan'ı hastaneye götürmeye karar verdiler. Vela da hastaneye gelmeyi çok istedi ama Meryem Hanım izin vermedi. Çünkü onlarda büyük bir korkuyla gidiyorlardı. Efnan'ı yatağından

kaldırıp hastaneye gittiler. Zaten hastane evlerine yakındı. Efnan doktora şikayetlerini anlattı. Tam doktor Efnan'ı tedavi edecekken büyük bir patlama oldu. O kocaman hastane yıkıldı. Bu sesi Vela da duydu. Vela o sesi duyduğu andan sonra kalbi sanki bir daha atmayacak üzere durmuştu, boğazı düğüm düğüm. O anki şokla ağlayamıyordu bile.

Anlamıştı o sestten sonra ailesinin bir daha gelmeyeceğini. Dizlerinin üstüne çöktü ve hıçkırarak ağlamaya başladı. Acısı tarif edilemeyecek kadar büyüktü. Ailesi, 10 dakika önce gördüğü annesi ve babası, bir saat önce gülererek oyun oynadığı kardeşi artık yoktu. O acı çığlıkların ardından evin kapısı çalındı. Apartmandaki komşular ve Vela'nın teyzesi gelmişti. Teyzesi Vela'yı kendi evine götürdü. Vela günlerce yemek yiyemedi. Aklında hep ailesi vardı, o ses kulaklarından gitmiyordu. O sestten sonra hayatının anlamını yitirmişti. Çok bitkindi, çok bunalmıştı. Teyzesine evin yanındaki bankta oturup hava almak istediğini söyledi. Ülkeden olan karışıklıklar çok arttığı için izin vermedi. Vela çok ısrar edince on dakikalığına izin vermişti. Banklara gitti, oturdu. Dışarı çıkıp hava almak bir nebze de olsa iyi gelmişti ama çok kötü hissediyordu kendisini. Ailesinin ölümünden sürekli kendisini suçluyordu. Keşke kardeşimi zorla eve getirseydim de ailem o hastaneye gitmek zorunda kalmasaydı diyordu. Sonra başka bir düşünceye daldı.

Ülkesini ve ülkesinin geldiği durumu düşündü. Gerçekten binlerce çocuğu, binlerce insanı öldürecek kadar zalim miydi dünya? Vela bütün bunları düşünürken büyük bir ses duyuldu.

KÜRESEL ISINMA

Tuğçe Ekin AYDIN

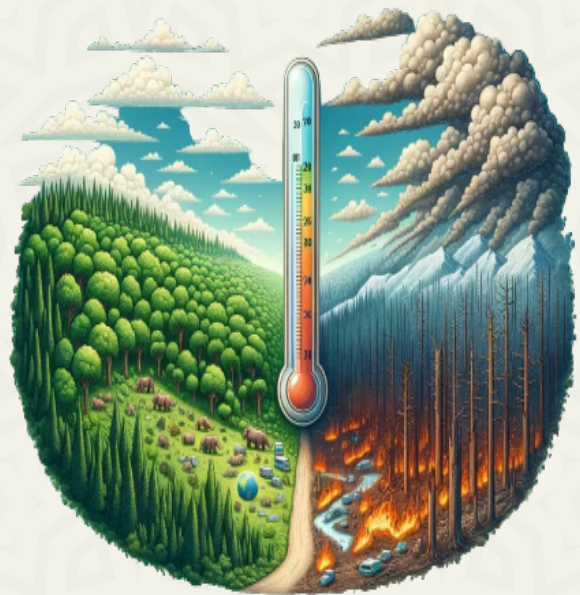
Küresel ısınma, gazların sera etkisi yaratması sonucunda Dünya yüzeyinde sıcaklığın artmasına denir. Dünya'nın üzerinde oluşturduğu doğal bir örtü tarafından tutuluyor. Bu da yeryüzünün yeterince sıcak kalmasını sağlıyor. Bunun sonucunda buzullar eriyor ve buzulların içerisinde kalan eski ormanların oluşturduğu karbondioksit açığa çıkıyor. Küresel ısınmanın başlıca nedenleri ormansızlaşma, endüstriyel tarım, ulaşım tercihleri, sanayileşme ve sanayileşme sürecinde kullanılan fosil yakıtlar vb. durumlardır.

Küresel ısınmayla birlikte buzullar eriyor, deniz seviyesi yükseliyor, yeryüzünde büyük miktarlarda su kütleleri buharlaşıp atmosfere karışıyor ve sıcaklık-basınç farkından dolayı şiddetli rüzgarlar meydana geliyor. Bu da şiddetli yağmurları, fırtınaları ve tsunamileri beraberinde getiriyor. Küresel ısınmanın etkileri kısa zaman içinde kendini göstermiştir. Çünkü kısa bir zaman içerisinde buz kütlelerinin kaybolması, karların zamanına göre daha erken erimesi ve bu durum nedeniyle oluşan kuraklık, kuraklık sonrası oluşan orman yangınları, ormanların yanması sonucu var olan böceklerin haşere türlerinin artmasına ve buralarda yaşayan hayvanların yaşam alanlarının yok olmasından dolayı artık insanların yaşam alanlarına girmelerine sebep oluyor. Ve özellikle sivrisinek oranının artmasıyla birlikte insanlarda astım, alerji ve bulaşıcı hastalık gibi durumlar da buna bağlı olarak artış göstermiştir.

Küresel ısınmayla mücadele etmek için öncelikle yapılması gereken ve gündelik ha-

yatımızda kolayca yapabileceğimiz durumları inceleyelim. Öncelikle elektronik eşyalarımızı açık halde veya gereksiz yere prizde bırakmamalıyız, evimizde çoğunlukla kullandığımız armut şeklindeki sarı lamba ve floresanları kaldırıp yerine led ampuller kullanmalıyız, ısıtma sistemlerimizin doğal gaz ve petrol bazlı değil elektrikli olmasına dikkat etmeliyiz. İşe gitmek için toplu taşıma ya da bisiklet gibi karbon salınımını en aza düşüren araçları tercih edebiliriz. Paketli gıdaları azaltmalı ve tek kullanımlık plastikleri kullanmayı amaçlamalıyız. Ayrıca evimizde bitkiler yetiştirebiliriz.. Hep birlikte bunlar gibi birçok şeyi yapabiliriz. Bunun için toplumu bilinçlendirmeliyiz çünkü, ancak bilinçli bir toplum bunun üstesinden gelebilecektir.

Gelecek nesillere bir yatırım yapmak istiyorsanız emin olun yapabileceğiniz en önemli şey, çevreyi korumanız ve onların sağlıklı yaşayabileceği bir ortam bırakmanız olacaktır.

ASIM'IN İSTİKBALİ

Kevser AYDEMİR

Türk edebiyatının önemli fikir ve sanat öncülerinden kabul edilen Akif, sadece bir şair miydi? Yoksa milleti yeisten uyandıran, bir toplumu şekillendiren bir dava adamı mıydı? Şüphesiz milletimizin ıstıraplarıyla ağlayan, heyecanıyla coşan, coşturan, bir milletin haykırıcısı olan bu adam sadece bir şair olamazdı. Çünkü o kalemini yeise kapılan Türk milletini uyandırmak için eline alan bir fikir adamıydı. Akif, geleceği gören, ona yön vermeyi amaç edinen bu iş için yürekten çırpınan bir dava adamıydı. Yorgun ordunun, umutsuz bir milletin Çanakkale'de tekrar uyanması, dirilmesi için şiirler kaleme alan gerçekçi edebiyatın temsilcisi, idealist tavrın önde gelen savunucularındandı.

Yedi düvele meydan okuyan bir milletin destanını yazan Akif, 'vatan' için şehit kanlarıyla sulanan bu vatanın sadece bir toprak parçası olamayacağını İstiklal Marşı ile bütün Türk milletine ifade etmişti. O'na göre vatan: Şehitlerimizin ve atalarımızın yarattıkları mukaddes yerin adıydı. O bunu İstiklal Marşı'nda şöyle ifade ediyordu:

**Canı,cananı,bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin, tek vatanımdan beni dünyada cüda.**

O'na göre can'da canan'da, dünya üzerinde kıymet verilebilecek her varlık da

vatanın yanında önemsiz kalmaktaydı.

Bağımsızlığımızın sembolü, millî marşımızda yer alan mısralar milletimizin kahramanlığını ve güçlü imanını, hürriyet ve bağımsızlık aşkını dile getiren, milletin kendine güven duygusunun ifadesidir. Türk'ün hürriyetini ve bu bağımsızlık için her daim yılmaz karakterini şu dizelerde ifade etmektedir:

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım;
Hangi çılgın, bana zincir vuracakmış? Şaşarım.
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Çok eski zamanlardan beri 'Hür' yaşayan bu millet her daim hür olmalıdır. Esaret Türk milleti için tarihte görülmemiş bir durumdur. Vatani, hür olmayı bu kadar kutsal sayan bu millet 21.yüzyılda bağımsızlık mücadelesi veren, sömürülen ezilen her milletin yanında olup onlar için mücadele veren asımın neslidir. Türk milleti, bugün dünyada 34 ülkede 78 şehitliği bulunan tek millettir.

“Milletler, topla tüfekte, zırh ile, ordularla uçaklarla yıkılmaz. Milletler, ancak aralarındaki birlik ve beraberlik kalkarsa, herkes kendi başının derdine, kendi havasına, kendi menfaatine bakarsa işte o zaman yıkılırlar.”

Sizce de o yıllarda bugünkü dünya düzenini ulvi bir bakış açısıyla görerek söylenmiş sözler değil midir? Akif, birliğin, dirliğin daima olması gerektiği ve vatan toprağının her bir karışının kutsallığını her mısrasında nakış nakış işlemiştir. Ayrıca Akif, ilerlemenin sadece savaşla değil; ilimde, bilimde, teknolojiye güzel adımlar atarak Türkiye'nin karşısında yer alabilecek bütün milletlere karşı en ileride yer almanın önemini bilerek söyle demekteydi:

**“Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?”
Olmaz ya... Tabii...-Biri insan, biri hayvan!
Öyleyse, “cehalet” denilen yüz karasından,
Kurtulmaya azmetmeli baştanbaşa millet,
Kâfi mi değil yoksa bu son ders-i felâket?
Son ders-i felâket neye mal oldu? Düşünsen:
Beynin eriyip yaş gibi damları gözünden!
“Sonders-ifelâket” ne demektir. Şu demektir:
Gelmezse eğer kendine millet, gidecektir!
Zirâ yeni bir sedmeye artık dayanılmaz;
Zirâ bu sefer uyku ölümdür: Uyanılmaz!**

O halde bugünkü vatan artık bizim için ilimle, fenle, yerli teknoloji ile sahip çıkmamız gereken yegane şeydir.

Akif'in 100 yıl önce söyledikleri bugün içinde geçerlidir. O Asım'ın Neslinde çizmiştir bu portreyi. Asımın nesli ile hayal eder dinine, vatanına, bayrağına sahip çıkan gençliği. Asımın iradesidir bu vatani kurtaracak, en ileri seviyeye taşıyacak olan. Umutsuzluğun ,matemin yeri yoktur onun dizelerinde :

**Bırakın mâtemi, yâhû! Bırakın feryâdı;
Ağlamak fâide verseydi, babam da kalkardı!
Gözyaşından ne çıkarmış? Niye ter dökmediniz?**

**Bâri müstakbeli kurtarmaya bir azmediniz.
Ye'se hiç düşmeyecek zerrece îmânı olan,
Sade siz derdi bulun, sonra kolaydır derman!**

Akif'in haykırışı vatan işgal edildikten, mühim varlıkları kaybettikten sonra ağlamak yerine; vatanımızın varlığı bağımsızlığı ve birliği için önceden ter dökülmesiydi. Şairler şairi, vatan sevdalısı Akif, Milli kimliğin oluşmasında tarih sahnesine çıkmış, gelecek nesillere örnek olan bir üstattır. Bu millet Akif'in dizeleriyle anlatır sevdasını İstikbale, al bayrak Akif'in hatrına biraz daha hızlı dalgalanır. Allah, peygamber, insan aşığı Mehmet Akif'in sabahlara kadar duvarları kazıyarak yazdığı bu şiir toplumumuzun özgürlük ve egemenlik türküsüdür.

'Allah, bu millete bir daha İstiklal Marşı yazdırmasın!'

ÇARESİZ HAYKIRIŞLAR

Levent SUZNAZ

Korkacak bir şey yok
Yerli yerinde sayarak yürüdüğüm kaldırımlar
Hala mezarlığın üzerinden söküyor şafak
Susmak bilmeden
Sallanıyor ihtiyar ahşap bir guguklu saat
Ne ağlayacak kadar mutluyum
Ne de gülecek kadar hoyrat
Olsun
En azından bana bakarken gözlerin
Hala ilk günki gibi parlak

Parça parça kopar emanetlerini üzerimden
Titriyor yüreğimde uyuyan çocuklar
Açık kalsın köşedeki lambader
İçimde nedeni belirsiz bir umut var
Belki bitirmiştir bizimle işini kader
Eski günlerdeki gibi
Hafiften bir yağmur çiseler
Bastırırken keder
Sonra yine senden benden bahseder kelebekler
Kuşluk vakti uçuşurken

İKİLEM

Nehir ÇÖPDEMİR

Sevda mıydı insanı delirten
Yoksa insan mıydı delirmeye müsait
Bir çay demlesem geçer miydi dertlerim
Uçup gider miydi dumanında
Sorardım hep kendime
Elimde bir fotoğrafın
Ah şu sana yakışan gülümsemem
Ve bir bakış saf, çocuksu
Bense yıkılmış bir İstanbul
Eski, paramparça binalar
Yalnız kalmış kız kulesi
Bir sonsuzluk misali

Geçmek bilmiyor yüreğimin yanıkları
Birde sana yanık bakışlarım
Varoluşumun nedeni senin yüreğime dokunuşun
Bir zaman ki akmayı bırakmış
Sanki bizim için dönüyor evren
Ve kokusu sen olmuş evler
Sen dalarken rüyalara
Ben düşerim korlara
Senin sevmene gerek yok
Ben, hep seni fısıldarım soranlara

TUTUNMAK

Zemheri

Beklentide olmak mıdır ümitli olmak
Her olmayışta yeniden sevmek
Her vazgeçişte yeniden başlamak

Bir gün gerçekten vazgeçer belki
Silmek ister anılarını
Bilmediğini söyler her soruşta
Sevmediğini düşünür her aklına geldiğinde

Geçince o sokaktan
Duyunca radyoda o şarkıyı
Hissedince bulutları...

Düşünceler kaybolur belki en derin denizde
Sözler uçuşur kuşlarla birlikte
Bütün sesler kesilir bir anda
Duygular çekilir vücuttan

O zaman
Kaybolmayan hisler akla gelir
Tek bir yağmur damlasında
Yürüdükçe iz bırakır anılar

İzleri görebilen sevgili
Üstüne bastıkça hisseder
Uçuşuz bucaksız denizde bulur düşünceleri
Çabalar hak ettiği sevgiyi almak için

O zaman görür insan
Gerçekten hissedildiğini

OLUMSUZ DÜŞÜNCE Mİ?

Filiz KARA

Ne kadar basit gibi görünen bir kavram olsa da çoğu başarı ve başarısızlıkların altında yatan en büyük sebep kurguladığımız düşüncelerimizdir. Olumsuz düşünce bireyin çevresinden gördüğü toplumsal negatif öğrenme ile gelişen engelleyici bir yargılama biçimidir. Olumsuz düşünce insanoğlunu engelleyen ve bireyin hayatını yıkıma götüren bir urdur. Olumsuz düşünce, duygusal bir kanser gibi mücadele etmesi çok zor bir hastalıktır.

Okula öğrencilerin zihnini bulandıran olumsuz düşünceler: Yapamam, başaramam, benden hiçbir şey olmaz, ne sıkıcı bir ders, matematiği asla yapamam, sınavım çok kötü geçecek, bu dersten zaten kalacağım, fizik çok karmaşık anlayamam, kendime güvenmiyorum gibi düşüncelerdir. Bu düşünceler aslında öğrencilerin kendileri için oluşturdukları birer kehanettir. Nitekim sene sonu geldiğinde bu kehanetler gerçekleşir. Bunun sonucunda da öğrencide öğrenilmiş çaresizlik oluşuyor bu da beraberinde bireyi başarısızlığa getiriyor.

Bir de bu kehanetlerin tam tersini düşündüğümüzde; yapabilirim, başaracağım, ben istediğim hedefe ulaşacağım, bu dersi çok seviyorum, aslında matematik çok da zor değilmiş, sınavım çok güzel geçecek, fizik o kadar da karmaşık değilmiş, kendime güveniyorum gibi olumlu düşünceleri olan öğrencilerde ise öğrenilmiş güçlülük gelişir, bu da bireye beraberinde başarıyı getirir. Hayatına dair her şey seninle, düşüncelerinle, hayallerinle başlıyor. Sen istersen, sen seversen, sen çaba gösterirsen başarırısın. Hayat eline verilmiş bir direksiyon ise bunu iyi veya kötü kullanmak da yine senin elinde. Öncelikle bir

hedef belirleyeceksin, bu hedef senin hayalin olacak. Kimi insanlar, "Umutlarım tükendi." der. Umut tükenmez; unutmama, umutlar tüketilir. Nasıl mı? Düşün ki sen hayattan ne istiyorsun, başarılı bir öğrenci olmak, iyi bir evlat, saygılı bir birey daha sayamayacağımız birçok şey olabilir. Aslında bunlara ulaşmak için elinde birçok imkan var; öncelikle sen varsın ve bunu başarmak istiyorsun.

Başarılı bir öğrenci olmak istiyorsun fakat görevlerini yeterince yerine getirmiyorsan ödevlerini aksatıyor, ev çalışmalarını yapmıyor ya da dersi iyi dinlemiyorsan başarı sana gelir mi? Hayır, umutla birlikte çabayı da beraber götürürsen ancak başarabilirsin.

Dedik ya her şey sende başlayıp sende bitiyor. O zaman hedeflerini belirle bunlar için hayal kur, umut et, hedefine ulaşmayı iste ve çaba göster, o zaman asla umutların tükenmez. Hayat sana hep gülümseyen bir yüzle bakar. **"Bir günde olmaz ama bir gün mutlaka olur!"** İste ve çaba göster!

"Söylediklerinize dikkat edin çünkü onlar zamanla düşüncelerinize dönüşür. Düşüncelerinize dikkat edin çünkü onlar zamanla duygularınıza dönüşür. Duygularınıza dikkat edin çünkü onlar zamanla alışkanlıklarınıza dönüşür. Alışkanlıklarınıza dikkat edin çünkü onlar zamanla değerlerinize dönüşür. Değerlerinize dikkat edin çünkü onlar zamanla karakterinize dönüşür. Karakterinize dikkat edin çünkü onlar zamanla kaderinize dönüşür."

Olumsuz düşüncelere kapılmayın. Onlar kalbinizdeki ümitleri çalar.

ÖTMİYEN BİR HOROZUN İLGİ ÇEKMEYEN HİKAYESİ

Nisanur YÜCEL

Bazı fikirlerimizi eyleme geçirmek istediğimizde bunu ne zaman yapacağımız konusunda kararsız kalabiliriz. Erken davranmış olmaktan ya da geç kalmaktan korkarız ve doğru bir anı bekleriz. O an geldiğinde her şey istediğimiz gibi tıkırtıkır işleyecek sanırız. Beklediğimiz zamanın belli bir tarihi, saati yoktur oysaki. Neyi beklediğimizi bilmeden bekleriz işte. Aklımızın "O an hangi an?" sorusuna hislerimiz "O an bu an." der ve biz de o sesi dinleriz. Derin bir nefes alıp son kez anın doğru an olduğuna kendimizi inandırırız, sonrası çorap söküşü gibi gelir zaten.

Peki hisler aklın sorusunu cevapsız bırakırsa ya da bir şekilde doğru anı yakalayamazsak ne olur? Küçükken ben seviyorum diye evi çocuk dergileriyle doldururdum. O dergilerdeki en eğlenceli etkinliklere, boyamalara, bulmacalara elimi bile sürmezdim. O sayfaları doldurmak için doğru bir anı beklerdim. Şimdi düşünüyorum da ben o sayfaları dolduramadan dergiler çöpü boyladı. Bu gibi örnekler "doğru zaman" kavramının iki nokta üst üste atılarak bir tanımının yapılamayacağını somut bir şekilde gösteriyor. İnsan doğru sandığı anın

peşinde koşarken fırsatlarını kaçırabiliyor. Bizlerden yaşça büyük insanlarla sohbet ettiğimizde bize anı yaşamamız için tavsiyelerde bulunurlar, elimizdeki fırsatları iyi değerlendirilmemizi tembihlerler. Tecrübeyle sabit bu öğütlerin temelinde kaçırılan fırsatlardan doğan pişmanlıklar gizlenmiştir. Vakitsiz ötmekten korktuğu için hiç ötemeyen horozlardan biri de biz olmayalım diyedir bu uğraşları.

KAZIMI TILKI GÖTÜRMÜŞ

Ayaz AKTAŞ & Berkcan ÖZTÜRK

Annem kazları sayıp
Kazlardan biri kayıp,
Ne kusurdur ne ayıp
Kazımı tilki götürmüş.

Baktım bahçeye dama
Duyuru yaptım Şam'a
Haber geldi akşama
Kazımı tilki götürmüş

Kazım boylu poslu iriydi
Gören sanır sanki periydi
Benim kazım çok diriydi
Kazımı tilki götürmüş

Her gün verirdim yem ile suyunu
Ancak ben bilirdim onun huyunu
Arka bahçede buldum tüyünü
Kazımı tilki götürmüş

Tilki seni tutarım
Taştan taşa çarparım
Postundan mont yaparım
Kazımı tilki götürmüş

Yapacaktım suyundan pilavı
Koyacaktım masaya bulgurla hoşafı
Ailecek yiyecektim bizim kazın kebabı
Kazımı tilki götürmüş.

SEN ANNESİN!

Meva

İlk gördüğüm yüz, ilk duyduğum ses, ilk kez kollarında uyuduğum, ilk kez ağladığımda beni sakinleştiren meleğimsin, **sen annesin.**

Benim uykum için kendi uykusundan olan, sarıp sarmalayan, bazen yaramazlık yapsam da benimle eğlenen, gülen. Başarıma sevinen, gururlanan; mutsuzluğuma üzülen bir koruyucusun, **sen annesin.**

En doğrusunu bilirsin, belki bazen seni dinlemem, çocukluğuma ver. Gül gibidir o mis kokun. Gül bile sana benzdiği için ölümsüz, benim yazabileceğim tüm yazılar seni anlatan bir kitap için önsöz. Sen kelimelere sığamayacak kadar güzelsin, **sen annesin.**

Dolduramaz kimse yerini, bulunmaz senin gibi seven. Ah o güzel sözlerinle okşarsın kalbimi, benim geleceğimi kendi şimdinden bile daha önemzersin, **sen annesin.**

Fedakarlıkta sınır tanımayan, her durumda benim tarafımda duran, değil tüm çiçekler; bahçeler, ormanlar hatta bütün bir evren bile seni anlatamaz bilmeyenlere. Sırdaşım, arkadaşım, her şeyim, **sen annesin.**

Bir ipek ses her sabah, öğlen ve akşam duyduğum. Duyduğum vakit cenneti gördüğüm. Gördüğümde huzura erdiğim. Okşa o pamuk ellerinle saçlarımı. Bütün şefkatli gözlerin şiirisin, **sen annesin.**

Bir güneş düşün gece dahi doğan, bir ay düşün gündüzleri de parlayan. Bütün doğadır; hava, su, topraktır sana hayran. Sakınırım, saklarım seni kendime. Gömerim içime, en derinlerine, **sen annesin.**

**Başkaların değil,
sen benim annesin.**

SEN ÇOCUKSUN!

Sedanur PİRÇEK

Sen Çocuksun! Dün olduğu gibi bugün-
de masum bir çocuk. Kafeste hapsol-
muş serçenin kanatlarına özgürlüğü takıp
Harran semalarını ay ve yıldızla süsleyen
minik bir çocuk. Sen yıldızları minik el-
leriyle tutmaya çalışan, hayalleri ufukların
da ötesinde bir çocuk. Sen Artvin'de bir
çocuksun mavi semaları andıran gözlerle
Kaçkarları izleyen. Delicesine akan Ço-
ruh'un akıntısına kafa tutan. Sen çocuk-
sun, Diyarbakır'da, Urfa'da, Mardin'de gü-
neşle yatıp kalkan bir çocuk.

Sen Dünyasın! Filistin'de din uğruna sa-
panıyla mücadele eden, ruhuna saplanan
acılarla yenik düşüp şehadete erişen koca
yürekli bir çocuk. Sen çocuksun, gecenin
karanlığında ay ve yıldızları kendine fener
yapıp yolunu aydınlatan. Hayallerini se-
maların en derinlerine ulaştırıran. Kimi za-
man daha on beşine basmadan kocaman
bir adam olup ailesinin dertlerine göğüs
geren, gerekirse baba gibi gece gündüz ek-
mek parası uğruna didinip duran, gerekir-
se de bir anne gibi evine aş yapan. Gözyaş-
larını silip tekrar tekrar uykusuz kalmaya
boyun eğen dik duruşlu bir çocuk.

Sen şiirsin! En güzel kelimelerden olu-
şan bir şiir. Sen ressamın tuvalindeki en
güzel renksin; her fırça darbesiyle farklı
bir sanata dönüşen, farklı bir anlam kaza-
nan resim. Karanlığa bürünmüş zincirleri
tekrardan aydınlatmaya çalışan, aydın fi-
kirli bir çocuk. Bir ucunda 'O tabak bite-
cek.' denilip azarlanan; bir ucunda açlığa,
susuzluğa yenik düşmekte olan bedenini
akbabaların beklediği Somalili çocuk.

Sen Geleceksin! Bir ucunda tarihin si-
luetlerine tanıklık etmiş Iğdır, bir ucunda
delirmiş dalgaların kırbaçladığı derinle-
rinde nice batık gemi, nice yıkılmış ha-
yaller sığdıran Çanakkale. Bir tohumsun
sen, toprak ananın kalbinde filizlenmeyi
bekleyen bir yağmur damlasında tarihe
kök salmak uğruna kabuğunu parçalayıp
güneşe el uzatan bir tohum.

Sen Cumhuriyetsin! Paslanmış ruhla-
rın içinde parlayan demir misali parlak
bir gelecek. Sen tarihsin; gencecik yaşıyla
koca imparatorluk fetheden, Konstanti-
niye surlarını müthiş bir deha ile tarihin
şanlı sayfalarına gömen bir Fatih. Sen ül-
küsün, yedi düveli Çanakkale'nin derin-
liklerine batıran. İnancı ve gayesi ile sa-
dece Türkiye Cumhuriyeti'ni kapsamayan
dünyanın geleceği olan bir çocuk.

**Bu yüzden Sen 23 Nisan'sın, temelleri
Cumhuriyet olan!**

YOKLUĞUN HİSSİ

Hayrünnisa YILMAZ

Mısrallar sadece anlayana
Göz yaşı dökene, kırılana
Sevgi sadece sevene
Kalp sadece sevilene var.

Dünya sadece kötüye
Kalıp gidene bakar
Kaldığın yerde sen ve yalnızlığın
Bir de yokluğun hissi var.

Anlayan sadece anlamak ister
Kaybeden kazanmak
Giden pişman olup geri dönmeyi ister
Oysa herkes sonradan anlar.

AYAZ

Sude ÖZTÜRK

Yine çöktü karanlık
Ayaza çekti hem gece hem insanlık
Üşüyordu gökyüzü ve bulutlar
Soluyordu gözlerdeki umutlar.

Bir memleket ki ayaza mahkûm
Çiçekler küsmüş ağaçlar dargın
Buz kesmiş çocukluk
Bir sobaya hapsolmuş yoksulluk.

Sabaha az var
Hava yağdı yağacak
Heybedeyse bir umut
Güneş ha doğdu ha doğacak.

Burada ne deniz ne kum var
Kulakta rüzgâr sesi yolda çakal ve kurt var.
Yine dillerde aynı cümle:
Sabret kardeş sabaha az var.

Kapının ardı soğuk kapının ardı duvar.
İşliyor iliklerine kadar ayaz
Bir nefesken ömür diye bildiğin,
Sabret bahara çok az var.

İLK BİNİŞ SON BİLET

Hatice KALKAN

Yeni hayatımın ilk günü yolculuk boyunca ne senaryolar kurdum, bozdum bir bilseniz. Bizim gibiler kimsesizdir. Hangi ateşte dövülen demirden olduk bilinmezdir. Hangi ustaların eli değdi kim bilir? Bu yolculuk boyunca benim gibi birçok arkadaşımınla beraber geldik. Kapalı kutularda geldiğimiz için karanlıkta aralardan sızan birkaç ışık dışında bir şey yoktu. Çevredeki o farklı farklı ağaçları, dağları, otlayan inekleri, yanımızdan geçen vızır vızır arabaları görmek isterdim. Bunları daha önce gördüğümünden değil, hep duyup imrendiğimden. Bunlardan öte her şeyden habersiz arkadaşlarımla tek istediğimiz evimizin olmasıydı. Ayrıca bizi getiren bu yük araçlarında bu kadar hızlı gitmesini anlamış değilim! Ben konuşadururken arkadaşlarımla bazıları evlerine varmış ve sıra bana gelmişti. Bu ev bazen apartman bazen bir hastane bazense bir yurttur. Bunlardan bana düşen bir kız yurduydum. İçinizde böyle bin tane şey vardır ama hepsi aynı anda konuştuğundan hiçbirinin sesi size gelmez ya da hepsinin sesi gelir yine hangisine kulak vereceğini bilemezsiniz. Bugün bendeki işte o tuhaf karın ağrısının sebebidir. Bizleri sert bakışları, kısa boylu, kilolu bir kadın karşıladı. Giyim tarzından burada yetkili bir kişi olduğu belliydi. Hemen şoför inip “Nazmiye Hanım burada mı?” diye sordu. Görevli kadın “Buyurun benim.” diyerek birkaç kağıt imzaladı. Görevliler yavaş yavaş parçalarını indiredursun bende çevreyi bir daha bakamayacak şekilde gözlüyordum ki maalesef öyle de oldu. İmza işleri bittikten sonra bir-

kaç yapılacak kalmıştı. Dışarıda yaşlı, yorgun, üstü başı çizilmiş birisi vardı. Ustaların konuşmasından eski kiracı olduğunu anladım. Hemen iyi görünmediğini ne olduğunu sordum. Bana öyle uzun uzun bakmıştı ki sanırım buraya ilk geldiği günü hatırlamış olmalıydı. Eski kiracı “Bak bunlar benim son sözlerim, bu hurda yığınına kulak ver.” dedi. Onu dikkatle dinlediğimi söyledim. Hemen derin bir nefes aldı ve “ Her şey güzel başlar fakat işlerin iyi gitmediğini anlayacaksın ilk heyecanlarının tadını çıkar.” dedi ve daha fazla konuşmadan götürdüler. Duyduklarım karşısında ne yapmalıyım ne düşünmeliyim bilmiyordum. Neden böyle başlamıştı ki her şey? Belki de az önce gelecek benle konuşmuştum... Ama hayır böyle olmamalıydı, belki de taşındığı içindi tüm bu söyledikleri. Hiç de öyle birine benzemiyordu sanki. Derin bir nefesten sonra ancak kendime gelebildim. Ustalar işlemleri bitirmişti artık tamamen yerleşmiştim. Birkaç denemeden sonra hazırdım. Ama kimseden ses seda yoktu. Acaba ilk hangi kattan çağırılacağım? Bence ilk 7. kattan basacaklar. 7 hep uğurlu sayım olmuştur. Bekliyorum, bekliyorum ama nafile sanırım hala korkuların önüne geçemiyorlar ne yaşadıkları bilmesem de eski kiracı ve sözleri her şeyi açıklıyor gibi. Aaaa! Ama hayır 1 numaram yanıyor. Yanına gitmek için çok heyecanlıyım, bu benim hikayemin başlangıcı sayılır. Evet 1.kata vardım ve hemen gözlerimi açtım orda elleri poşetlerle dolu ve büyük boy bir valizle bir kız karşıladı. Gerçekten yorgun ve yorgunluğun getirdiği bir sinir vardı. Kız

eşyalarını yerleştirdi fakat

kendi gelmedi ardından 8 numaraya bastı. Bana kimse eşyaların eşlik edeceğinden bahsetmemişti. Evet belki yük asansörü de olabilirdim ama ben 11 katlı bir kız yurduna gelmiştim. Bu bendeki heyecanı daha çok artırmıştı. Çünkü ne olaylar dönüyor, kim kimin arkasından konuşuyor hep merakımı kamçulamıştır. Ben bir yanda konuşsam da işimi yaptım ve eşyalarını 8.kata getirdim ama orada kimseler yoktu. Asansöre binmezse böyle yetişmez işte. Birileri 10 numaradan basmışlar, hemen eşyalarla beraber yukarı çıktım. Vardığımda 3 tane kız karşıladı fakat binip binmek konusunda kararsız kalıp 10 kat yürüme fikrinden sonra binmeye karar verdiler. 8 numara tekrar yandı sanırım kızın sonunda aklına eşyaları gelmişti. Gözlerimi açtım ki yanılmamışım yine o yorgun kız bir hışımla eşyalarını indirdi. Bende vakit kaybetmeden diğer yolcularımı indirmeye koyuldum. Gün içinde bir o kattan bir bu kattan indim çıktım. İnanır mısınız 2 kat arası bile asansörü çağıran insanlar oldu ama ilk günüm düşündüğüm kadar yorucu geçmedi. Lakin içimde bir huzursuzluk var. Nereden geldiğini nereye varacağını bilmediğim bu his eski kiracıyla konuştuğumdan beri var. Söyledikleri beynimde dönüp dolaşıyor arada bir kızların dedikodularını dinlerken başka şeylerle uğraşmış oluyorum. Sizde bir kulak misafiri olsanız ne demek istediğimi anlardınız. Özellikle Nazmiye Hanım'ın hakkında konuşuyorlar sadece o olsa yine iyi neler neler... Afedersiniz ama bazıları da var ki beni öyle kokularla baş başa bırakıyorlar ki. Sigara kokusu mu desem, kendi ter kokusuna rağmen duş almamakta ısrarcı olanlar mı desem bilemedim. Her siyahın bir de beyazı var tâbi. Yeri geldiğinde dersi ile meşgul olan eğlenmesi bilen birkaç grup var

elbet. Ama Nazmiye Hanım bu iki gruba da dahil değil. Kızlara göre o süper kötü. Hatta geçen gelen ustalara göre de öyle gibi duruyor. Çünkü geçen benim hakkımda konuşurlarken ustalardan biri “ Bu kadının halatları değiştireceği yok dua edelim de başka biri gelsin yoksa bu yolun sonu iyi bitmeyecek. “dedi. O zaman halatlarımda bir problem yok gibi duruyordu ya da yokmuş gibi davranmak istemiş olabilirim. Çünkü herhangi bir şeyi çok istediğinizi düşünün hatta elde ettiğinizi onun bir kusurunu ister istemez görmezden geliyorsunuz. Aslında kişi sayısı az iken bu kadar zorlanmamı bende anlamıyordum. Gerçekten halatlarda bir sıkıntı olabilirdi. Ya bir gün bende çakılırsam veya birine zarar verirsem. Düşüncesi bile kötü, demek huzursuzluğun sebebi buymuş. Kendimi kandırıp bir şey olmaz diyerek saklamışım kendimce. Ama nafile ne kadar kaçsak da gerçeklerin gün yüzüne çıkma gibi bir huyu var. Derdimi anlatsam anlayacak kimse de yok. Ben bana düşeni gücüm yetene kadar hep en iyi şekilde yapacağım. Elimden başka bir şey gelmez keşke bir yol olsa. Ben bir demir yığını olmama rağmen bunları düşünürken Nazmiye Hanım nasıl düşünmez inanın aklım almıyor. Artık geceleri daha çok dinleniyordum. Olabildiğince kendimi daha az yormaya çalışıyordum. Ama ne yaparsam yapıyım halatları iyileştiremez veya değiştirmezdim. Bugün öğle saatlerinde bunu o kadar iyi anladım ki hiç sormayın. Temizlikçi abla her zamanki gibi katları temizleyip çöp poşetlerini de içine tıkpıp birde onlar yetmiyormuş gibi kendilerinde binip zemin kata bastılar. Gerçekten yüküm çok ağır olmuştu. Bir şekilde zemin kata geldik ve kapımı açmak istiyorum ve asla gücüm yetmiyordu. Tekrar deniyorum çırpınıyorum, bir yandan kadınlar telaş içinde

bağrışıyorlar ne yapacağımı bilmiyorum bir yandan da tüm düğmelerime basıyorlardı. Ve kapının diğer tarafına insanlar toplanmaya başladılar bende bir hışımla kapıyı açmamla kendimden geçmem bir oldu. Gözlerimi açtığımda o kadar yorgun ve güçsüz hissettim ki böyle tüm enerjim emilmiş gibiydi. Halatlar yüzünden kendime çok yüklenince daha fazla dayanamadım. Bu korku bana o kadar yetmişti ki sanırım kızlarda da aynı durum vardı . 3-4 gün boyunca kimse korkudan binmese de bir haftanın sonuna doğru binenler oldu. Akşama doğru dershaneden kızlar geldiler. Aralarından biri bana çok yabancı geldi sanırım asansörü pek kullanmayanlardan. Kendi aralarında Zeren diye sesleniyorlardı. Arkadaşlarının ısrarı ve yorgun olduğu için kabul etti. Onları zar zor yukarı götürürken 5. kattan birileri bastı ve hemen asansöre doluştular. İlk binenler inmek istediyseler de buna vakit olmadı ama keşke olsaydı. Kapıyı nasıl kapattım hiç sormayın yavaş yavaş yukarı çıkarken daha fazla dayanamadım. Düşünün ki kaydıraaktasınız ve çorapla tırmanmaya çalışıyorsunuz ellerinizi bıraksanız düşeceksiniz ve artık ben de tutunamıyorum ama bu kadar insan ne olacak inanın bilmiyorum. Yorgunum mecalim kalmadı kızlar için dayanmaya çalışsam da nafile düşünüş başladı. Bağrısmalar, feryatlar tüm yurdu inletse de ne benim ne de onların elinden bir şey gelmedi. Son gücümü toplayıp bir daha deniyorum, ama sayıları çok fazlaydı. Deniyorum deniyorum ama evet bir an kaydırakta çorapları çıkarmayı akıl etsem de elimi bırakmıştım bir kere ve asansörü bir an durdurabildim bir sessizlik oldu. “Bitti mi?”, “Kurtulduk mu?” kelimeleri ile bir umut birbirlerine sorarken daha fazla dayanamadım dedim ya hani elimi bırakmıştım bir kere. Hep beraber sert ve hızlı, bağrış dolu yolcuğun yere çakılmasıyla

son buldu. Elimizde bir hurda yığını asansör ve cansız bedeni yere serilmiş Zeren. Diğer tarafta ise Zeren’a ağlayanlar ve yaralılar vardı. Şimdi ölen Zeren’ın yıllarını çalan Nazmiye Hanım'a hangi cezayı versek sevindiklerinin acısı dinerdi?

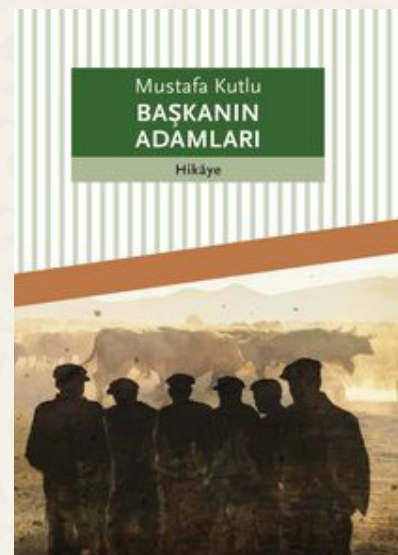
Öneri Köşesi

Hamza ÇAKIR

Her sonbaharda bir hikaye kitabı çıkaran "Hikayemizin Yarım Asırlık Yerli Sesi" olan Mustafa Kutlu altı yıllık bir aradan sonra "Başkanın Adamları" kitabı ile raflardaki yerini aldı.

Diğer kitaplarında olduğu gibi bu kitabında da Kutlu, ilk defa misafiri olacağınız bir evin ahalisiyle beraber bir sofraya oturtuyor okurlarını, kitap boyunca ilk defa gördüğünüz bu insanları yıllardır tanıyormuş hissiyle bir yandan gündelik hayatlarının koşturmacasına dalacak, siyasetin zalimliği üzerine düşünecek, bir yandan da büyük kalabalıkların coşkusuna şahitlik ederken yalnız kalanların da arzularına, ihtiraslarına eşlik edeceksiniz.

Mustafa Kutlu'nun ellinci kitabı olan Başkanın Adamları festivaller mevsiminde bir festival hikâyesi...

MAZİYE HASRET

Rabia KIRANER & Büşra AKTÜRK

Gece olunca özlüyorum seni,
Gülünce kısılan güzel gözlerini.
Bilir misin sana olan hasretimi?
Neyleyim ki sensiz geçen günleri.

Göremediğim her saniye içim giderdi,
Kaç zaman oldu göremiyorum seni.
Öyle ya, ruh-u revanım, tutamadım elini;
Ah, bir bilsem nasıl özledim seni.

Geçmişin hicranı sardı ruhumu,
Acıtıyor yüreğimi, kaybediyorum umudumu.
Kelimeler özlemine kifayetsiz,
Gecem kahrınla geçiyor sensiz.

Mehtap süzülüyor yine penceremden,
Sabah rüzgarı esmiyor yüreğimden.
Seni düşlememdir ki dalıp dalıp gitmem,
Senden çok seni özlemeyi sevmişim ben.

AŞIĞIN ŞİİRİ

Yusuf BOZDEMİR

Hasretin kavurur gönlümü sahra çöllerinde
Kurak, ıssız ve dahi tenha
Sevdan bir serap misali gölleriyle
Sensizlik bu kurak geceden de fena

Aşkın su serper şu kurak bedene
Dilim tutulur, kalbim çarpar; gözlerine değince
Yeşertir sahrayı gölge veren ağaçların
Mecnun olur, Ferhat olur ismini sayıklarım.

Hasretin gözlerimin çeperi
Bellidir her bakışımda, anlarsın
Sevdan başka sevdaların siperi
Yüreğimi avcuna koydum sayıklarsın

Sevdandan başka sevda istemez gönlüm
Derviş oldum, seyyah oldum kurak bi' çöldün
Bense bir deryaydım; görmedin, kördün
Vaktinde yağmadın, açmadın bana çiçek

UZAY ÇÖPLÜĞÜ

Yiğitcan BAŞAL

İlk başta uzay çöplüğünün nasıl oluştuğunu inceleyecek olursak...

Uzayda kullanılan malzemelerin uzaya taşınması hiç de kolay değildir. Uyduları taşıyan roketlerin, onları yer çekiminden kurtaracak hıza ulaşması; bu yüksek hızla önce atmosferden çıkmak üzere yukarı doğru, sonra programlandıkları gibi yörüngelerine yerleşebilmek için yana doğru manevra yapmaları gerekir.

Roketleri “yakıt taşıyan devasa metal tanklar” olarak tanımlamak yanlış olmaz. Fırlatılma sırasında yakıtı biten yakıt tankları, yükü hafifletmek için roketin ana gövdesinden ayrılır. Bu parçalardan bazıları Dünya’ya düşer ve atmosferde sürtünerek yanar. Ancak bu roket parçalarından birçoğu da yörüngede kalır ve Dünya’nın etrafında dolanmaya devam eder. İşte ilk uyduların fırlatılmasından günümüze kadar yapılan tüm uzay yolculuklarının bir sonucu olarak; Dünya’nın alçak yörüngesinde kalan roket parçaları, kırık uydu parçaları, uydular, gerçekleştirilen testler ve patlamaların ardından kalan milyonlarca şarapnel parçasından oluşan bu yığının tümü uzay çöplüğüne dönüşür.

Bunlarla birlikte Uzay çöplüğü aynı zamanda geleceğimizi de tehdit ediyor.

Bilinen ve izlenen uzay çöplerinin %70’i Dünya’dan yaklaşık 2 bin km yukarıdadır. Bu

durum hem uzayda çalışan insanları hem de birçok küresel teknolojinin yer aldığı altyapı ağını tehlikeye atmaktadır. Alçak Dünya yörüngesine yerleştirilen bu iletişim ağları sayesinde hava durumu, küresel iletişim, GPS ve navigasyon, asteroit tespiti yanında birçok bilimsel çalışma yürütülür. Başka bir deyişle, bu uyduların birden yok olmaları tehlikeli durumlara neden olabilir. Üstelik bu en basit örneklerindedir.

Peki insanoğlu buna azaltmak veya engel olmak için neler yapabilir?

*Uzayda işi biten araçlar kendiliğinden yok olacak şekilde ya da dünyaya inecek şekilde tasarlanabilir ve dünyada geri dönüşüme kazandırılabilir.

*Kaza sonucu oluşan patlamanın etkisi azaltılabilir.

*Uzay araçlarının birbiri ile çarpışıp kaza yapması engellenebilir.

*Araçların kullanım süreleri uzatılabilir.

Bunların dışında gelişmiş teknolojiye ve günümüz şartlarına bakacak olursak söyle bir şey yapılabilir:

Bilim insanları yeni bir bilgisayar modeli geliştirerek dünya çevresinde dönen hurda parçalarını tespit ederek ona göre ileriye dönük bir risk haritası oluşturulabilir.

AİLE NEDİR?

Ceren ŞAHİN

Aile nedir diye hiç kendinize sordunuz mu? Aile: koca, kadın ve çocuklardan oluşan topluluk bütünüdür. Bu hepimizin normlarında yer almış, kitaplarda mevcut olan tanımıdır. Kısa bir cümlenin altında senelerin mirasının yattığını ne yazık ki bilmeyiz. Bu tanım kime neye göre doğru kabul edilmiştir sorgulamayız. Eksik mi fazla mı diye düşünmeyiz.

Dünya'nın her bir yanında yaşamakta olan aileler vardır. En eski tarihten insanların varoluşundan bu yana aile kavramı bütünleyici bir bağ oluşturmuştur. Özellikle Türk tarihinde ailenin ne kadar önemli bir yapı olduğunu görmekteyiz.

Türklerde aile milletin güç merkezi, hayat amacıdır. Kazanılan savaşlar, dönülmez yollar, akıtılan göz yaşları, en büyük fedakarlıklar yine aile içindir. Fakat bazı insanlara göre aile sadece kan bağından oluşmamaktadır. Yeri gelir bir padişah olursunuz aileniz devletiniz olur. Yeri gelir bir öğretmen olursunuz aileniz öğrencileriniz olur. Yeri gelir bir çocuk olursunuz aileniz oyuncaklarınız olur. Aslında ne kadar basit dursa da en özel tarafımızdır bizi biz yapan ailemiz. Sosyo-kültürel açıdan herkes için değişebilir bu konu çeşitli

yönleriyle. Bu durum her bir farklı görüşteki insanın kocaman bir ağaçtaki birbirine yakın ama aslında bambaşka tonlardaki yapraklara benzemesi ile özdeşleştirilebilir. Farklı yaşantılar farklı aileler toplumun oluşmasında rolü büyük ve en önemli kısımlardan birisidir.

Son olarak cümlelerimi Bernard Shaw'ın "Aforizmalar" adlı kitabından konumuzu tüm yanlarıyla özetleyen bir alıntı ile bitirmek istiyorum. Shaw der ki: "Mutlu bir aile erken bir cennettir."

TUTULAMAYAN SÖZLER

Hümeyra BEKTAŞ

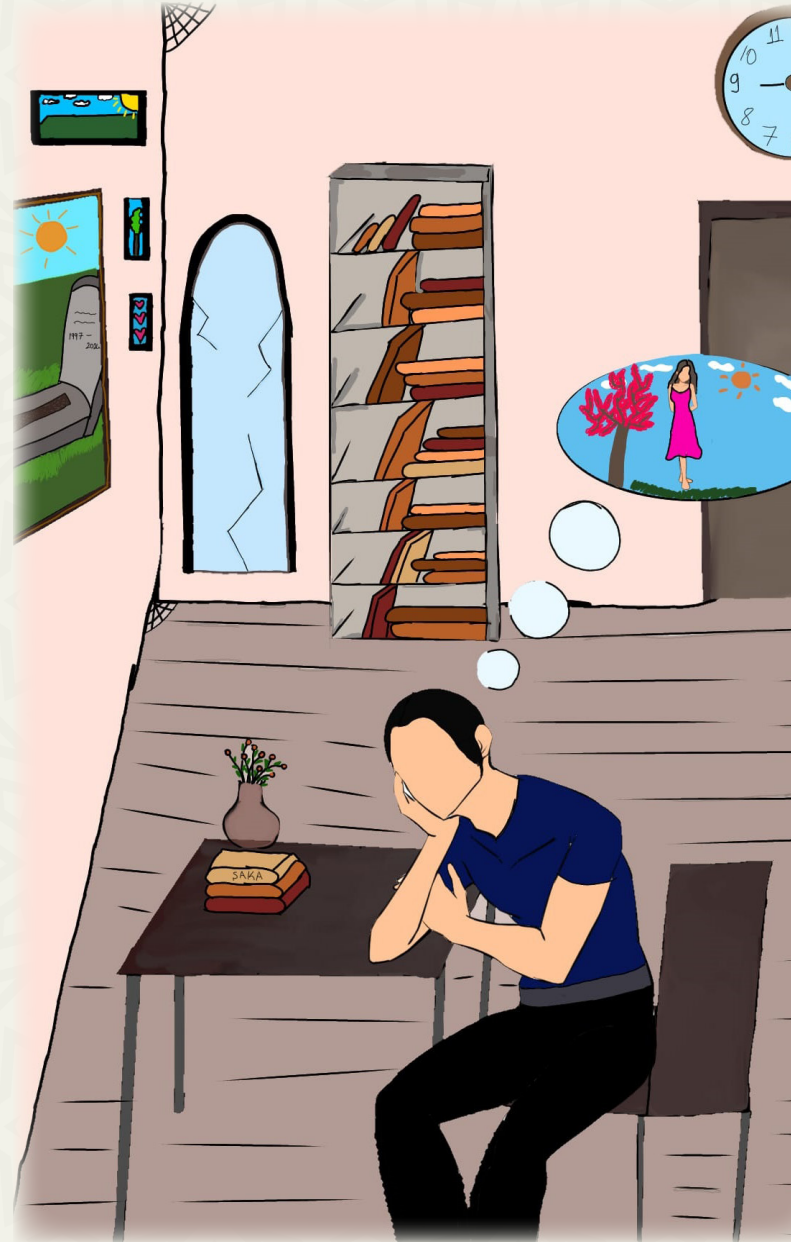
Eskiden kahkahaların atıldığı, çayların içildiği, çekirdeklerin yendiği yerler şimdi sandalyesi ters çevirilmiş birer masa. Hatıralarımızın yaşadığı yerler toz tutmuş. Biz de bir gün toz tutacağız; ama eski geleneklerimiz, hatıralarımız, aramızda özel kalan şakalar artık unutulmaya yüz tutmuş bir kitaplıktaki kitaba döndü. Artık o anlar aklımıza gelince yüzümüze bir tebessüm, kalbimize bir hüznün konuyor.

Hep bir eksiklik oluyor yanımızda. Herkes birbirine bakıyor, her kalpte aynı hüznün, aynı insanın eksikliği, aynı istek. Eskiye dönme isteği var herkesin kalbinde. Gidenler burada olsaydı her şey nasıl olurdu, ne yönde değişirdi, mutlu olur muyduk diye düşünmekten alamıyor kendini insan.

Şimdi pek önemi kalmadı, o özel şakaların yapıldığı insanlar artık aramızda değil. Gittiler istemedikleri yerlere. Başında gözyaşı dökülen taşlara verdiler yerlerini. Özürler dileniyor taşlardan, laf arasında olsa bile yapılabileceği söylenip yapılamayan şeylerin özrü.

Yapamamak kabahat oldu. Taşlar konuşamaz sonuçta ama her yüz yüze geldiğinde insanın beyninde yankılanıyor verilir tutulamayan sözler. İçini acıtıyor, dışarı birkaç damla gözyaşı olarak çıkıyor. Ne o sözlerin verildiği zama-

nı ne de o taşın altındakini geri getiremeyecek yaşlar. Tekrar eskiye dönme isteğinin sonucunda oluyor her şey. İnsanın içine o tozlu masalara bakınca bir ağırlık basıyor. Ağır geliyor bazı şeyler insana; tutulamayan sözler mesela.

HAYATIM FİLMİMİŞ!

Nehir ÇÖPDEMİR

Hayatımızdan ilham alan, bazen bizi ağlatan, güldüren, ağızımızı açık bırakan, bizi derinden etkileyen filmler... Her filmde başka bir evrende başka bir konuda buluruz kendimizi. Film bittiğinde etkisinden çıkmadığımız için boş boş duvarlara baktığımız da olur, mutlu bir sonda “Oh be dünya varmış!” dediğimiz de! İnsan bazen yaşayamadığını izlemek ister filmde, bazen ise kendinden bir parça bulduğu için izler.

Değerli okurumuz, her ay birbirinden güzel filmleri sizlere tanıtmak ve “Bugün hangi filmi izlesem acaba?” kararsızlığında kalanlara yardımcı olmak amacıyla yazdığımız, film öneri-eleştiri köşemize hoş geldiniz. Elbette her filmi her insan sevecek diye bir şey yok ama elimden geldiğince ortak zevklere hitap edecek, keyifli ve izlenmesi gereken filmler önereceğim. O zaman ilk filmimiz gelsin:

The Truman Show

Bir işi, evi ve sevdiği bir eşi olan Truman Burbank, çok güzel bir adada yaşamaktadır. Truman'ın gerçek sandığı hayatı kendisi için kurulan yapay bir stüdyodan ibarettir. Tam otuz yıldır hayatı, 24 saat boyunca televizyonda reklamsız bir şekilde verilmektedir. Truman dışında herkes bunun bir oyun, sadece bir program olduğunu bilmektedir. Acaba Truman bu toz pembe hayattan gerçekten de memnun mudur? Bir şeyler değişmeye başlayacak mıdır? Tabi buradan sonrasını söylemek spoiler olur.

Andrew Niccol tarafından yazılan ve Peter Weir'ın yönettiği 1998 yapımı bu filmin Truman'ı, birçok farklı filmde mükemmel oyunculuğuyla hepimizi etkileyen başarılı oyuncu Jim Carrey'dir. Carrey her ne kadar komedi filmleriyle tanınıyor olsa da bu film alışılmıştın dışında senaryosu ile izleyeni etkilemeyi başarıyor.

O zaman sizleri, En İyi Senaryo Oscar'ı, En İyi Yönetmen Oscar'ı, BAFTA ve Altın Küre gibi birçok önemli ödül kategorisinde yer almış bu klasik filmle baş başa bırakıyorum ve yazımı filmde bir replik ile bitiriyorum,

Günaydın! Olur ya belki sizi göremem; iyi günler, iyi akşamlar ve iyi geceler!

KAYBOLMUŞ RUHUM

Resul YILMAZ

Bir rüya mı bu, yoksa gerçek mi bilemem,
Gözlerim yorgun, yıldızlar solgun.
Hayatın anlamını arar adımlarım,
Karamsar düşünceler içinde yıpranmış.

Umutsuz sokaklarda kaybolmuş adımlar,
Gökyüzü gri, yağmurlu bir hüzün.
Kalbimde bir çığlık, sessizlik derinleşir,
Sorgularım hayati, cevapsızdır sorularım.

Gökyüzünden düşen yıldızlar ölüme dair,
Gönlümde biriken umutsuzluk anlam arar.
Karamsarlığın hüküm sürdüğü bu dünyada,
Şiirimde kaybolmuş, umutsuz duygular.

Gözlerim yorgun,yıldızlar solgun,
Işıksız yollarda kaybolan ruhum,
Umutsuz bakışlarla ararım ışığımı,
Sessizliğin ortasında kaybolmuşum.

FİLİSTİNDEKİ TEK GERÇEK: İNSANLIĞIN KATLIAMI

Hayrünnisa YILMAZ

Dünya insan hakları bildirgesi ilk maddesi der ki: Tüm insanlar  zg r, değer ve hak bakımından eşit olarak doğarlar. Akıl ve vicdana sahiptirler. Birbirlerine karşı kardeşlik düşünceleriyle davranmalıdırlar. Peki bu madde kimin için geçerli? Bu dünyada varlığını sürdürmeye devam eden herkes için.

Kalp herkeste var oysa vicdan... Zalimde vicdan aramak olde su aramak gibi. Haklar herkese verildiği söylenen iki üç yazılı madde sadece. Var gibi gözüken ama kimsede olmayan birilerine bahsedilen Şeyler. Sahipmişiz gibi göstermeyin, çünkü bizlere ait olmayan hiçbir Şey ne olursa olsun bize aitmiş gibi durmaz. Ya da "miş" gibi yapmaktan vazgeçin artık. Haksızlığa susmayın, susarsanız tarih sahnesinden bir anda kaybolursunuz. Bu haksızlığa baş kaldırırsanız tarih yazarsınız. Ya da verdiğiniz bu savaşta suçlu gibi g sterilirsiniz. Çünkü güçlü olan haksızsa suçlar. Bugün Filistin'de yaşananların tek suçlusunun Filistin halkı olduğuna herkesi inandırmaya çalıştıkları gibi. Bildirgedeki insanlık suçu sayılan Şeyler: kasten öldürme, kasten yaralama işkence, eziyet veya köleleştirme. Niye susuyorsunuz? Hak hukuk derken zalimin kardeşi olmuş insanlar. İşte birbirlerine karşı kardeşlik düşünceleriyle davranmalıdırlar derken bundan bahsediyorlardı herhalde.

Filistin halkının topraklarını sattıkları iddiasında bulunup insanların fikir ve düşüncelerini ele geçirmeye çalışıyorlar oysa düpedüz bir

yalan.  nemli olan bir algı yaratıp suçlunun kendileri olmadıklarına inandırmak ve haklı olduklarını, haksızlık yaşadıklarını iddia etmeleri. Biz yapılan katliamın sadece Filistin halkına hem manevi hem de maddi anlamda olduğunu d ş nssek de sadece Filistin'e değil bize de yapılıyor. Hem maddi hem de manevi anlamda. İçimizdeki merhamet duygusunu yok ederek uçan kuştan farksız kılıyorlar bizi. Oysa insan inanmak, merhamet etmek, güvenmek ve en önemlisi yaşamak için doğar. İsrail yaptığı soykırımın gerekçesi olarak Yahudi devletini yok etmek ve Batı  lkelerindeki istikrarı baltalamak isteyen bir terör örgütüne yanıt olarak verildiği "operasyonun bir savunma savaşı" olduğunu iddia ediyor ve birçok söylem geliştiriyor. Haritalara bakın, 1948'den bu yana Filistinlilere ait alanlar her geçen sene küçülmüş bugün artık durmayacaklar yıkıp dökmeye devam edecekler. Bir toz gibi insanların süpürüp temizleyecekler. Evet, Hamas ilk mücadeleyi veren oldu. Çünkü onlar bir sey yapmasaydı eğer baş kaldırmasaydılar silinip gideceklerdi. Oysa en büyük savaşı en baştan beri yok etmeye çalışarak yine İsrail başlattı.

Benim ve tüm dünyanın gördüğü tek bir gerçek var o da: "Soykırım nasıl normaleştirilir?" Biz müslüman kardeşleriz .Bilirsiniz ki Peygamber efendimiz Şöyle buyurmaktadır: "Müslüman müslümanın kardeşidir." Normalleştirmememiz bu algıya düşmememiz bu sahtekarlıklara kanmamamız gerekir. En önemlisi en büyük dost yine kardeşimizdir. Ve unutmayın ki iyi ve kötü üzerine kurul-

muş bu dünyada zulme karşı iyi kalıp bir başkasının zalimi olmamalıyız. Burada yaşayanlar insan değil mi? İnsana düşünmek bile ağır gelirken buradaki çocukların kadınların erkeklerin ne acılar çektiğini bir de siz anlayın. Kadın olmak genç bir kız olmak anne olmak hepsini ayrı ayrı düşündüğümüzde bile içimiz yanarken biz hepsine yapılanları toplu olarak görüyoruz orada. Bir anne bir baba için evladı ne kadar önemlidir. Oysa Filistin'de onlarca çocuk katlediliyor. Filistin'de çocuk olmak demek doğduğun gün ölümü göze almak demektir. Yaşları küçük olsa da yükleri büyük olan çocuklardandır onlar. Geceleri korkuyla titremeleri rüya sanıp gördükleri yaşadıkları acı gerçeklerden, gündüzü bile gece yapanlar yüzündendir. Biz yaşamımızın her yerinde bu insanları görüyoruz. .Cani ve insafsızlar. Bunların ayağının bastığı yerde ot bitmez. Halka karşı işlenen soykırımın üzerinden acı, elem, kahır, zulüm ve göz yaşıyla dolu onlarca gün geçti ve bu insanlar

bu dünyadan Filistinli insanlar gam yüklü kervanlar gibi bu dünyadan gelip geçiyorlar. Filistin kimin hakkıdır bilmem sadece bir toprak parçası gibi düşünürsek. Lakin medyada kim etkinse uluslararası ticarete ekonomide kim güçlüyse görüyoruz ki ne yaparsa yapsın kimsenin umurunda değil.biz de de insanlar ne kadar önem veriyormuş gibi gözükse de sadece sosyal medya platformlarında bir tane durum paylaşınca ya da herhangi bir İsrail ürünü almayınca vicdanen rahatlıyorlar galiba. Çözüm topyekün mücadele ki yapılabilmiş olsa İslam coğrafyasının ortasında bunlar olmazdı zaten. Dünyadaki her yüz birim paranın yüzde seksen beşi bu topluluğun elinde. Hiçbir şey baktığımızda düz mantık değil. Bu durumda güç kimdeyse haklı o. Tarihin her devrinde bu böyle, her ne kadar can yaksa da. Güçlü olan kazanır ve hep haklıdır. Geride binlerce kefenli kefensiz toprağın altında insan kalsa da. Ve biliriz ki klasik tarihte hep kazananı yazar.

14. 6. 2015
F. K. K.

VATAN NEDİR?

Beyzanur YALÇIN

Vatan nedir? Bir milletin çoğunlukta olduğu yer mi? Yoksa yaşanabilir her yer mi? Vatan, bir milletin hakim olarak yaşadığı, barındığı, gerekirse uğruna canını vereceği topraktır. Ama sadece bir toprak parçası değil aynı zamanda bir milletin namusudur. Şehitlerimiz namus ve şerefimizi korumak için canını feda eden kutsal anaların kahraman evlatlarıdır. Tarih 5 Ocak 2017. Kalplerin durduğu, dakikalarının geçmediği, çığlıklarını susmadığı tarih. Bir babanın, bir ana evladının, bir polis memurunun dünyadan göçtüğü tarih. Bir ailenin ortasına yangın düştüğü tarih. 3 evladın öksüz, 6 kardeşin abisiz, bir babanın evlatsız kaldığı tarih. Cesaretine, yiğitliğine ve kahramanlığına herkesin şahit olduğu isim Fethi Sekin. Kendi canını tehlikeye atıp onlarca kişinin hayatını kurtaran, namus meselesidir diyerek şehit edilen o güzel isim. Fethi Sekin bir millet meselesidir, bir kahramanlık simgesidir. Fethi Sekin bir başarı timsalidir, hem geçmişimize hem de geleceğimize büyük bir örnektir. Bu vatani korumak Biz Fethi Sekinlerin görevidir.

Bu topraklar üzerinde özgürce yaşayabilmemizin teminatı olan bayrağımızın değerini bilmeli, onu bir kumaş parçası olarak görmemeli ve gerektiği saygıyı göstermeliyiz.

Türk bayrağı, rengini bu vatan için canını feda etmiş on binlerce şehitin kanından almıştır. Bu yüzden bir bayrağa sahip olmak kolay değildir. Ne diyordu şair:

**Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır,
Toprak eğer uğruna ölen varsa vatandır!**

Türk bayrağı göklerde dalgalanmaya devam ettiği, bizim de bu topraklara ayak bastığımız sürece bu ülkeyi korumak bizlerin vatan borcudur. Fethi Sekinler var oldukça bayrağımız göklerden inmeyecek ve indirilemeyecektir.

**Ben Fethi Sekin'im, siz Fethi Sekin'siniz,
bizler geleceğin Fethi Sekinleriyiz.
Pelerinsiz kahramanlarıyız!**

ANAVATAN

Selcan YILMAZ

Açıldı kapılar Malazgirt ile,
Gösterdiler Türk'ün gücünü yedi düvele.
Miryokefalon ile tapulandı bizlere,
Gönül verdik biz bu cennete...

Osmanlı ile köklendi bu cennet,
Cumhuriyet verdi verdi bizlere medeniyet,
Türk milleti payidar olacak ilelebet,
Bu topraklar Türk milletine emanet.

Atatürk ile şahlandı bu miğfer,
Yok dünyada bu millet gibi bir cevher,
Göğsünü siper eder eder nice Ahmetler, Mehmetler...
Kazanacak elbet bu millet zafer.

Ey Türk oğlu Türk!
Sen yaşadıkça şahlansın bu cihan,
Görülmedi böylesine şehadete koşan kahraman,
Onlarla ilelebet yükselecektir bu vatan!

ANTİK DÖNEMLERDEN YAKIN TARİHE ANADOLU'DA TIP

Emrullah DURUK
Biyoloji Öğretmeni

Hastalıklar insanlık tarihi boyunca hep var olmuştur. İnsanoğlu bu hastalıklar için yaklaşık 10.000 yıldır farklı çözüm stratejileri geliştirmiştir. Bu çözüm stratejileri ilk Mezopotamyalıların yaptığı çalışmalarla büyü, din veya felsefe ile birlikte ele alındı. MÖ 500 yıllarında tıp bilimi; din, büyü, felsefeden ayrı bir bilim olarak Anadolu ve

Ege topraklarında ele alınmıştır. Dünya tarihindeki ilk tıp bilim merkezlerinin (Askleipon) Anadolu'da olduğu, beyin ameliyatları (Trepensasyon) veya epilasyon işlemlerinin Anadolu'da sıkça yapıldığı bilinmektedir. Bu yazımızda Anadolu tıp tarihinin Hititlerden başlayıp Osmanlı Devleti'ne kadar ne tür gelişmeler geçirdiğini inceleyeceğiz.

Hitit Döneminde Tıp

Hititlerde tıbbın, din ve büyüsel işlemlerle iç içe yapıldığı görülüyor. Anadolu'nun zengin bitki çeşitliliğinden faydalanarak birçok bitkisel ilaç geliştirmişlerdir. Sümer ve Mısır Medeniyetlerinden etkilendikleri de açıkça görülmektedir.

Hititlerde hastalıklar tanrıların cezalandırması olarak görülmekteydi. Bunun için erkek ve kadınlar, büyücü veya şifacı gibi statülerde hastalıkları iyileştiriyordu. Buradan Hititlerin, tıbbı henüz bilim olarak görmedikleri anlaşılmaktadır.

Ancak Hititler çoğu hastalığı tabletler-

le kayıt altına almışlardır. Bu hastalıklar:

- Göz Kanaması
- Göz Bulutlanması (Katarakt)
- Gözde Kızarıklık
- Göz Yaşarması

şeklinde sıralanmıştır. Ayrıca Hititlerin anatomi alanında da çalışma yaptıkları bulunan kil karaciğer modellerinden anlaşılmıştır. Ancak Hititler tıbbı bir bilim olarak yaklaşıp, bu yaklaşım ilk olarak Ege kıyısındaki antik medeniyetlerde görülmüştür.

Hititler Dönemi Tıbbi Terim İçeren
Çivi Yazısı Tableti

Trepensasyon (Beyin Delme)
Cerrahisi Örneği

Antik Batı Anadolu Tıbbı

Antik Yunan'da 'Askleipon' denilen tıp merkezleri tıp tarihinde önemli yer tutmuştur. Bu merkezlerin Yunanistan, Ege Adaları ve Anadolu'da sayısı 200'ü geçmiştir. Bu merkezlerde tıp önce mitolojik olarak ele alınsa

da zamanla bilimsel bir kavram olarak ayrı tutulmuştur. Anadolu'da tıp bilimi adına iki merkez kurulmuştur. Bunlardan biri Bodrum yakınlarındaki Kos Adası Tıp Merkezi, Diğeri ise Knidos Tıp Merkezidir.

MÖ 500 yıllarında Hipokrat, Kos Adasında kurduğu okulla Kos ekolünü geliştirmiştir. Kos ekolü hastanın durumuna göre teşhis koymuş ve tedavi uygulamıştır. MÖ 700 yıllarında ise şimdiki Datça'da Knidos Okulu kurulmuştur. Knidos eko-

lüne göre hastalığın neden sonuç ilişkisine bakılmış, hastalıklar sınıflandırılmış ve anatomik bulgular ortaya çıkmıştır. Bilimsel anlamda Anadolu'da bu iki ekol tıba katkıda bulunmuştur.

Knidos Antik Tıp Merkezi
Datça (Askpelion)

Kos Antik Tıp Merkezi
(Askpelion)

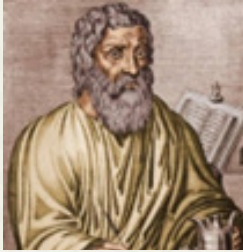

Bergama Antik Tıp Merkezi
(Askpelion)

Antik Anadolu tıbbının, tıp tarihi açısından en önemli doktorları, kuşkusuz Hipokrates ve Galen'di. Doktor babasının yetiştirdiği Hipokrates (MÖ 460-377), Anadolu'nun kuzey illerinde doktorluk yaptıktan sonra, İstanköy adasına dönerek doktorluğunu sürdürmüştür. Eski İyonyada bilimsel gelişme ve felsefeyle de bağı olan doktorluk, Hipokrates'le en üst noktaya ulaşmıştır. Bazı hastalıkları Hipokrates ilk kez tanımlamıştır. "Sopalanmış parmaklar" adlı hastalığa "Hipokrat parmakları"

denmesinin nedeni de budur. Tanımladığı bazı başka hastalıklar da akciğer kanseri, akciğer hastalığı ve siyanotik kalp hastalığıdır.

Hipokrates'in ortaya koyduğu nesnel nedenlere dayalı, gözleme dayanan, akılcı, uygulamaya dönük ve dinsel büyüsel etkilerden sıyrılmış tıp anlayışı Galen'le sürmüştü ve ondan sonra Rönesans'a kadar değişmemiştir.

Tıbbın Babası Hipokrates
(Kos Tıp Ekolü)

Antik Dönemde Kullanılan
Tıbbi Aletler

Tıbbın İkinci Babası Galen
(Knidos-Bergama Tıp Ekolü)

Selçuklu Döneminde Tıp

Anadolu tarih boyunca çeşitli kültürlerin merkezi olmasının yanında ticaret yollarının da üzerinde bulunuyordu. Bu durum ekonomi ve kültür alanlarında da gelişme olmasını sağladı. Ticaret yolları üzerinde, nüfusları yüz bini aşan Konya, Kayseri, Sivas gibi kentler önemli birer merkez haline gelmiş, buralarda çok sayıda medrese, köprü, cami, han, hamam ve hastane yapılmıştır. Özellikle II. Kılıç Arslan ve Alâeddin Keykubat zamanında çağrılan bilim insanları ve sanatçılar Anadolu'ya yerleşerek bilim

ve sanatın ilerlemesine yardımcı olmuştur. Günümüze ulaşan mimari eserler, arasında tıp tarihi açısından önemli olanlar darüşşifalardır. Selçuklular Anadolu'nun birçok yerinde darüşşifalar yapmış ve bu kuruluşları büyük vakıflarla destekleyerek yüzlerce yıl yaşamalarını sağlamıştır. Kayseri Gevher Nesibe Darüşşifası, Sivas Keykavus Darüşşifası, Divriği Turan Melik Darüşşifası, Çankırı Atabey Ferruh Darüşşifası, Kastamonu Ali Pervane Darüşşifası ve Amasya Darüşşifası, Selçuklu darüşşifalarından bazılarıdır.

Sivas Keykavus Darüşşifası

Kayseri Gevher Nesibe Darüşşifası

Amasya Darüşşifası

Osmanlı Döneminde Tıp

Selçukluların kurduğu darüşşifaların işlemlerinin sürdürülmesinin yanında, Osmanlılar da Bursa, Edirne, Selanik, Budapeşte, Belgrat, Manisa, Fatih ve Süleymaniye darüşşifaları gibi yeni darüşşifalar yapmıştır. Gerek Selçuklu ve Beylikler döneminde kurulan darüşşifalar gerekse Osmanlı devletinin yaptığı darüşşifalar 19. yüzyıla kadar Anadolu'nun temel sağlık kurumları olarak hizmet vermiştir. Anadolu'nun neredeyse bütün kentlerinde darüşşifa, bimaristan, bimarhane, tımarhane, şifahane gibi sağlık kuruluşlarının kurulduğu ve bunların vakıflarla desteklenerek topluma ücretsiz sağlık hizmeti verdiği görülür. Yabancı gezginler notlarında, 16. yüzyılın sonlarında İstanbul'da her biri 150-300 hasta alabilen 119 hastanenin bulunduğu, bu hastanelerde "hassa tabibi" denen resmi doktorların görev yaptığını yazmışlardır. Ayrıca müderris, kehhal (göz doktoru), cerrah, kırık-çıkıkçı, eczacı, eczacı kalfası, edviye dövücü, attar, ilaç vekil harcı, ilaç kilercisi, kasekeş, şerbetçi gibi başka sağlık personelinin hizmet verdiğini de belirtirler.

Osmanlı devletinde, hastanelerin dışında serbest çalışan doktorlar da vardı. Serbest çalışma hakkı almak için hekim başlarından izin almaları gerekirdi. Uygun görüldüğünde, onlara bir ruhsat verilerek "tıbbi dükkan" diye bilinen muayenehane açma hakkı kazanırlardı. Bu şekilde serbest çalışan doktorların aynı zamanda eczacılık yapma hakkı da olurdu. Toplumun temel sağlık gereksinimlerini karşılayan öteki yapılar da Anadolu'da Antik Çağ'dan beri kullanılan kaplıcalar, içmeler ve ılıcalar gibi sağlık kuruluşları olmuştur. Bu kuruluşlar yüzlerce yıl boyunca, ciddi hastalıkların tedavi edildiği önemli sağlık kurum-

larındandı. Selçuklular ve Osmanlılar bunları ayakta tutmuş ve bunlara yenilerini eklemiştir. 14 Mart 1827'de ordunun doktor ve cerrah gereksinimini karşılamak amacıyla kurulan Tıbbîye-i Âmire (Tıp Okulu), ülkemizde modern tıp eğitiminin başlaması ve modern tıbbi uygulamaların kurumsallaşması açısından önemli bir dönüm noktasıdır. Sonuç olarak Anadolu'da tarih boyunca uygulanan tıp, bu toprakların bilim ve kültür tarihine yapılan en somut katkılar arasındadır. Asklepionlardan darüşşifalara, Hipokrates'ten Sabuncuoğlu Şerafeddin'e kadar geniş bir yelpazedeki örnekler, bilim tarihi açısından önemli bir konu olmasının yanında, Anadolu'da tarih boyunca verilmiş sağlık hizmetlerinin düzeyini de ortaya koyar.

SABUNCUOĞLU ŞERAFEDDİN

1386 - 1468 (?)
AMASYA - AMASYA

HEKİM - CERRAH
ECZACI - BOTANIKÇI

1386 yılında Amasya'da dünyaya gelmiştir. Ünlü bir hekim ailesine mensup olup Çelebi Sultan Mehmed'in hekimbaşısı Sabuncuoğlu Mevlânâ el-Hâc İlyas Çelebi Bey'in torunudur. Amasya Darüşşifası'nda öğrenim görmüş, aynı zamanda usta-çırak ilişkisi içinde hekimlik ve cerrahlık mesleğini edinmiştir. Uzun yıllar hekimlik yaptığı Amasya Darüşşifası'nda sonradan başhekim olmuştur. Muhtemelen bu hastanede Burhaneddin Ahmed en-Nahcuânî'den eğitim almıştır. Candaroğlu İsfendiyar Bey zamanında bir süre Kastamonu'da çalışmaları devam etmiştir. Meşhur eseri Cerrahiyetü'l-Hâmiyye'yi İstanbul'a giderek Fâtiş Sultan Mehmed'e sunmuştur. Son eseri olan Mükcerrebname'yi 1468 yılında tamamlamıştır. Tahminlere göre bu eseri yazdıktan kısa bir süre sonra vefat etmiştir.

Amasya'da yaşamış olması ve eserlerini o günün bilim eli olan Arapça yerine Türkçe yazması Sabuncuoğlu'nun Osmanlı bilim dünyasında yeterince tanınmasına engel olsa da hekimliği ve cerrahlığıyla dönemine damga vurmuş bilim adamlarından biridir.

- Sabuncuoğlu, o dönem hekimlerinin aksine tedavide cerrahiye daha fazla önem vererek cerrahî yöntemlerin geliştirilmesine önemli katkıda bulunmuştur.

Sabuncuoğlu, İslam bilimi dünyasında cerrahi denilince aklı gelen ilk isim olan meşhur hekim Zehra'dî'nin asırlara meydan okuyan eseri Kitab'ü'l-Tasrif'ten de faydalanarak cerrahi tedavi yöntemleri üzerine önemli çalışmalar yapmış, yeni yöntemler ve aletler geliştirmiş, bunları kendinden sonraki hekimlerin de kullanabileceği bir kitapta toplamıştır.

Sabuncuoğlu'nun Fâtiş Hâkime adığı Cerrahiyetü'l-Hâmiyye 2 bölüme ayrılmıştır. Birinci bölüm, cerrahî aletler, uygulamaları olan ve çoğunlukla cerrahi tedaviler için kullanılan yöntemler ve tedavi konularındadır. 57 bölüme ayrılmıştır. İkinci bölümde, doğumun nasıl gerçekleştiği ve doğumun vücudun servisine uygulanacağı resimlerle anlatılmaktadır. 36 bölüme ayrılmıştır. İkinci bölümün altı kısmı, ameliyatlar için kullanılan aletler ve cerrahî ameliyatların nasıl yapıldığına ilişkin resimlerle anlatılmaktadır. İkinci bölümün altı kısmı, ameliyatlar için kullanılan aletler ve cerrahî ameliyatların nasıl yapıldığına ilişkin resimlerle anlatılmaktadır. İkinci bölümün altı kısmı, ameliyatlar için kullanılan aletler ve cerrahî ameliyatların nasıl yapıldığına ilişkin resimlerle anlatılmaktadır.

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

Yayın Ekibi

Ölümünden Sonra Üne Kavuşan Yazar: Franz Kafka

Franz Kafka'nın insanlara en ilginç gelen özelliği, öldükten sonra üne kavuşmasıdır. Eserlerinin hemen hepsi, hayata veda ettikten sonra basılmıştır. Hatta birçoğunun yakılmasını ister ama neyse ki en yakın arkadaşı Max Brod onu dinlemez ve Kafka vefat ettikten sonra yazdıklarını yayımlar.

Tüberküloz hastalığı nedeniyle ölen Kafka, yoğun bir şekilde uykusuzluk, baş ağrısı, anksiyete ve şizofreni belirtileri göstermiştir. Et yemeyi cinayetle eş değer tutan Kafka, aynı zamanda sıkı bir vejetaryendir.

Maviye Aşık Olan Adam: Halikarnas Balıkçısı

Halikarnas Balıkçısı olarak bildiğimiz ve asıl adı Cevat Şakir Kabaağaçlı olan yazarımızın maviye özellikle de Bodrum'a olan ilgisini çok fazladır.

Cevat Şakir Resimli Hafta Dergisi'nin 13 Nisan 1925 tarihli sayısında yayımlanan "Hapishanede İdama Mahkûm Olanlar Bile Bile Asılmaya Nasıl Giderler" başlığı ile yazdığı yazıdan dolayı Ankara İstiklal Mahkemesi tarafından üç yıl kalebentlik cezası alarak Bodrum'a sürgün edilmiştir. Onun Bodrum'a duyduğu aşk bir zorunlulukla başlamıştır. Belki Bodrum'a sürgün edilmeseydi bu güzel eserleri yazmamış olabilirdi. Hayat işte!

Gürültülü Adam: Cemal Süreya

Aşk şiirleri denince kuşkusuz açık ara önde olan Cemal Süreya, İkinci Yeni akımının en önemli temsilcilerinden biridir. Edebiyat dünyasına çok küçük yaşlarda adım atan Süreya'nın en ilginç özelliği ise gürültü olmadan yazamamasıdır. Okul yıllarında gürültülü ortamda başladığı yazı yazma alışkanlığı, sonraki yıllarda da devam etmiş. Evinde bile sessiz yazamadığını fark edince radyo ve televizyonun sesini sonuna kadar açarak yazabiliyormuş.

Kendini Hiçbir Zaman Beğenmeyen Şair: Cahit Sıtkı Tarancı

Hepimizin hafızalarında Otuz Beş Yaş şiiriyle kazınan Cahit Sıtkı Tarancı kendini hiçbir zaman beğenmiyormuş. Bu beğenmemelikten dolayı da kendini hep yalnız ve karamsarlığa doğru sürüklemiş.

Galatasaray Lisesinde okuyan Cahit Sıtkı'nın Ziya Osman Saba dışında pek dostu olmamış orada da yalnız kalmış. Doğal olarak bu durum eserlerine yansımış. Yalnızlık, ölüm ve yaşama sevinci şiirlerinin ana temaları olmuştur. Ziya Osman Saba'ya yazdığı "Ziya'ya Mektuplar" adlı eseri mektup türünde önemli bir eseridir.

ÇIĞLIKLARI DUYULMAYAN ŞEHİR: GAZZE

Ebru DİLİBAL

Parmaklarımın ucundaki küçük, ince dal parçasıyla taşlarla dolu toprağa kocaman bir güneş, kutu gibi üçgen çatılı bir ev çizdim. Hatta büyük büyük çiçekler ve ağaçlar ekledim evin önüne. Evin bahçesine de kocaman gülümseyen bir aile çizdim, yaptığım acemi resmi kare içine aldım. Mutluluktan resimde görünen. Bir kitapta okuduğum “Bireyler iç dünyalarını resmederler. Ya içinde oldukları dünyayı ya da içinde olmak istediği dünyayı.” cümlesi geldi aklıma. Peki, ben mutlu muydum? Hayır. Kafamı topraktan kaldırdım, karşımdaki yıkılmış şehre baktım. Resimde güneş vardı burada hava sis kaplıydı, evler birer yıkıntıdan ibaretti. Çiçekler molozların altında kalmış, solmuştu. En kötüsü de buradaki insanlar gülmüyordu. Büyükler savaşıyor, çocuklar ise küçük bedenlerini gökyüzünde kuşların yerini çalan bombalardan korumaya çalışıyordu. Alınan nefes bile rahat değildi.

Saat kaçtı bilmiyorum. Zaman kavramı bizleri terk etmişti. Bir psikolog olarak geldiğim şehirden geri dönememiştım. Ülkeme yardım çağırısında bulunsam beni alırlardı bundan eminim ama vicdanım aklımın kapılarına kilit vurmuştu. İlk başta haber göndermek için askerlere ulaşmaya çalışmışım fakat sonra şehirdekilerin sükûnetini gördüm. Evi yerle bir olan, kocası ve çocukları zalimce katledilmiş o annenin dimdik duruşunu, “Bu bize yapılan ilk savaş değil!” deyişini duydum. Sonra lâl oldu

dilim, vazgeçtim arkamı dönüp gitmekten.

Gece başımızı koyacağımız çadırlar olsa da pek kullanışlı değillerdi. Biz yetişkinler bile zorlanıyorken çocuklar için gece pekiyi geçmiyordu. Soğukta giyebilecekleri kışlık kıyafetleri yoktu. Gece uykuya dalsalar bile atılan bomba ve silah sesleriyle sıçrayarak uykularından uyanıyorlardı. Sonra korkudan ağlayan çocuklar ve -eğer hayattalarsa- onları sakinleştirmeye çalışan ailelerin gözyaşlarıyla sabahlıyorduk. Uykusuz kalmak bunca kötülüğün arasında en iyisiydi. Güneş doğduğu an şehirde bir yuva dağılıyordu. Bulduğumuz yerden pek ayrılamasak da ihtiyaçlar için girdiğimiz caddelere kucaklarında ağır yaralıları getirenleri gördükçe, acı dolu haykırışlarını duydukça elimizdeki imkânsızlıklar çaresiz bırakıyordu bizi. Yaklaşan araç sesleriyle ayağa kalktım, her an tetikte olmak zorundaydık canımızı korumak için.

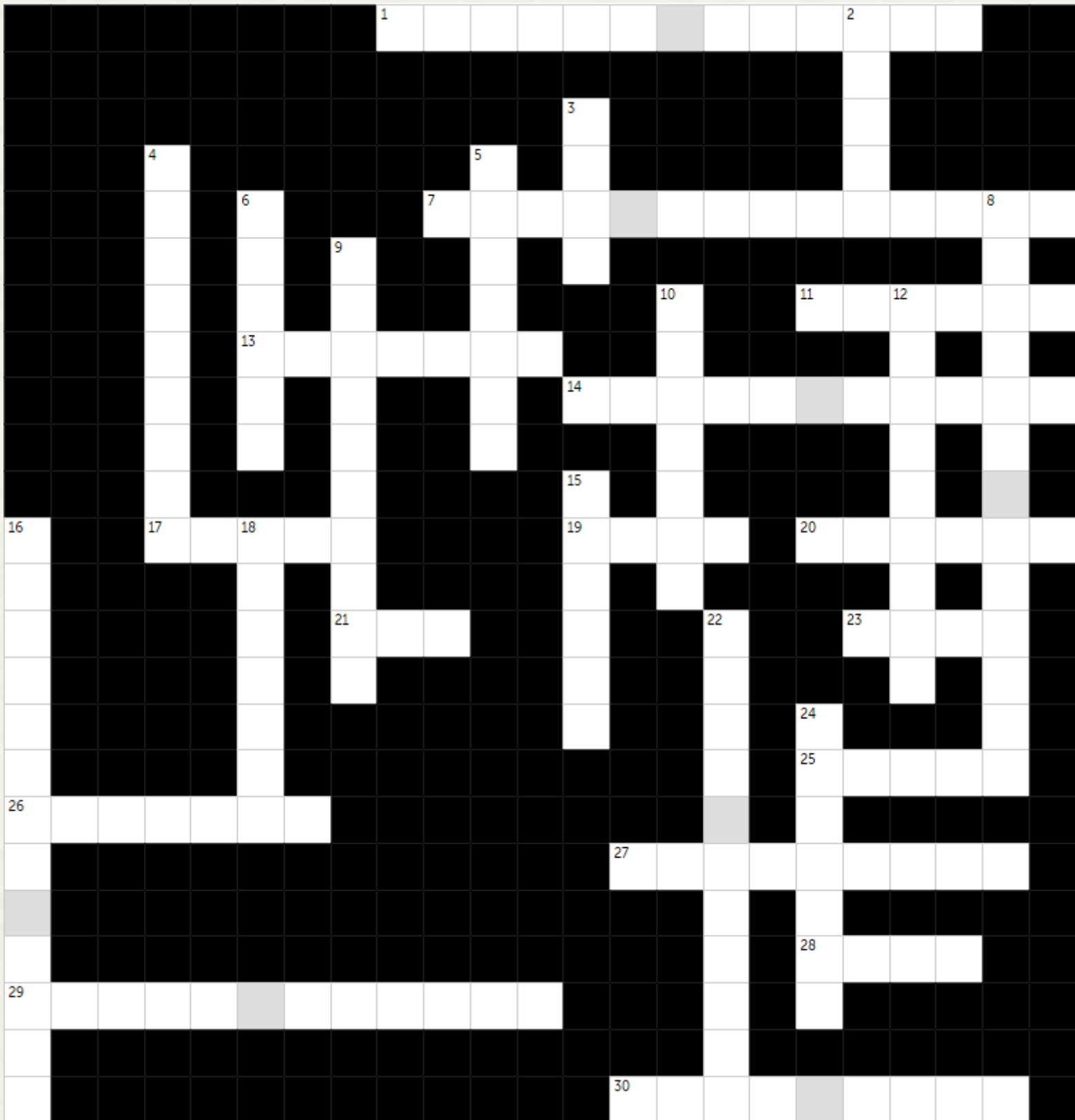
Çadırların önünde duran aracın içindeki görevlileri görünce derin bir nefes aldım, gerilen bedenimi rahatlattım. Gelen, bir yardım aracıydı. Su ve elektrik olmadığından bizlerin temel ihtiyaçlarını karşılamaya çalışıyorlardı. Benim gibi aracı seyreden çocukları görünce gözlerim doldu. Ben onlar yaşındayken babamın akşam getireceği abur cuburları veya annemin alacağı bir oyuncağı sabırsızca beklerken onlar birkaç şişe suyu ve yemekleri gözleri parlayarak bekliyordu. Hiçbiri

huysuzluk etmiyor sırayla onlara verileni alıyor haklarından fazlasına el uzatmıyorlardı çünkü biliyorlardı ki kendisinin alacağı fazladan bir battaniye başkasını açıkta bırakacaktı. Fedakârlığı, ne olduğunu bile bilmeden yapıyorlardı. Birkaç kez yutkundum. Boğazıma bir düğüm atılmış gibiydi nefes alamıyordum. İstemsizce çevredekiileri analiz ediyor annelerin yüzündeki kaygıyı kalbimin en derininde hissediyordum.

Bacağıma sürtünen kediyle irkildim. Bembeyaz tüyleri kirlenmiş, toz içinde kalmıştı. Ev kedisine benziyordu. Yavaşça yanına eğildim ve tüylerini okşadım. Tek korkan, öldürülen insanlar değildi. Onlarda evsiz kalmıştı. Kediye kucağıma aldım ve kaldığım çadıra soktum. Sırt çantasından aldığım küçük pet şişenin dibinde kalan sudan ona

içirdim ve dışarı çıkardım. Bir araç daha geldi, bu kez yaralı bir adam indirdiler; kafası, kolu ve boynu sargıdaydı. Buna rağmen gözlerinde bir acı ifadesi yoktu. Boşlukta kaybolmuş gibi gözünü kırpmadan gökyüzüne bakıyordu. İçindeki yangına inat ifadesizdi kemikli yüzü. Nasıl bir hikâyesi olduğunu sormaya kimsenin gücü yoktu. Kim bilir ona neler yaşatılmıştı? İşte Savaş böyle canice bir şeydi. Elinden en masum duygularını bile çalıyordu insanın. Yaşadığımız yüzyılda insanlara hatta çocuklara bu kadar acımasızca davranılmamalıydı. Ne yazık ki kimse için çocukların, insanların canının bir önemi yoktu. Herkes kendi köşesinde bizzat bir şey yok deyip bekliyordu. Bekledikleri ise şehirde bir daha çiçek açmamasıydı. Bekledikleri ölümdü. Sorsan hepsi üzgündü.

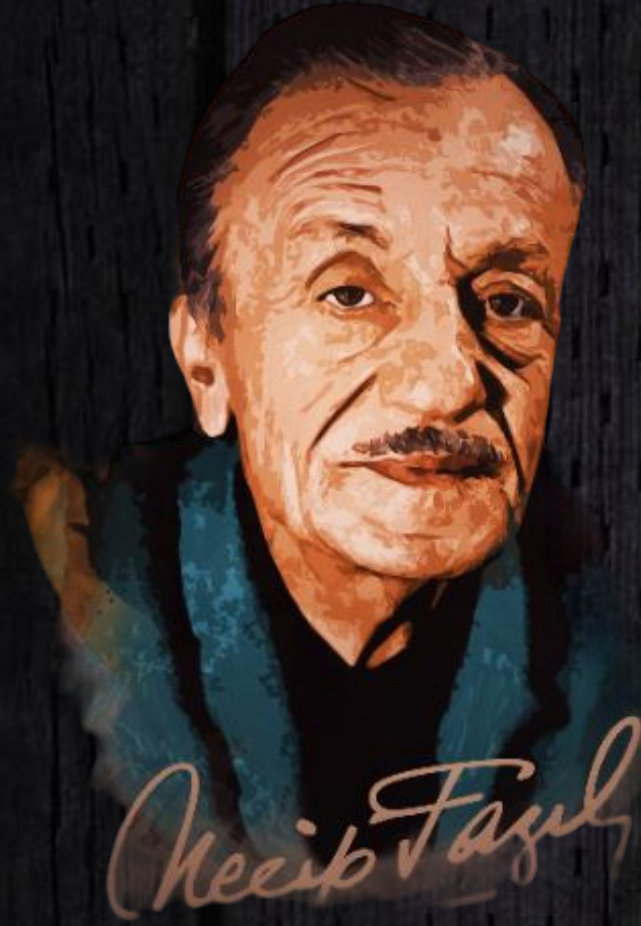
YATAY

- 1- Dünyanın ilk kadın savaş pilotu.
- 7-İlk yazılan Türk tiyatrosu.
- 11-Avrupa'nın en büyük şehir hastanesi hangi ilimizdedir?
- 13-Antik Yunan filozofu Platon'un diğer ismi.
- 14-Bozkırın tezenesi lakaplı halk ozanımız.
- 17-Gemilerin baş kısmının adı.
- 19-Yerli ve milli ilk baz istasyonumuz.
- 20-Dünya çocuklarını korumak amacıyla kurulan yardım kuruluşu. (kısaltma)
- 21-İpek Yolu'nun başlangıcı olan ülke.
- 23-Türkiye'nin en fazla yağış alan ili.
- 25-Türkiye'nin en doğu ili.
- 26-Hatay ilimizin eski adı.
- 27-Deprem büyüklüğünü ve süresini ölçen alet.
- 28-Türk hanlarının yaşadığı çerge olarak da bilinen, büyük süslü çadır.
- 29-Yazı makinesi olarak bilinen yazarımız.
- 30-İlk dünya haritasını çizen ünlü denizci ve kartograf.

DIKEY

- 2-Kepenek giyen kimse.
- 3-Osmanlıda kaç tane Mustafa adlı padişah vardır? (yazı ile belirtiniz)
- 4-Atatürk'ün nüfusa kayıtlı olduğu ilimiz.
- 5-En az ilçeye sahip ilimiz.
- 6-Köylülerin, köyün işlerini beraber yardımlaşarak yapmalarına verilen isim.
- 8-Eurovision şarkı yarışmasında 2003 yılı dünya şampiyonumuz.
- 9-Osmanlı Devletinde avrupa örnek alınarak yapılan ilk saray.
- 10-Orta Oyunu'ndaki ilk ana karakterden birisi.
- 12-İlk Türkçe köy romanı.
- 15-Divan, Su Kasidesi gibi eserlerin sahibi olan divan şairi.
- 16-"Gelibolu Fatih" olarak bilinen komutan.
- 18-İlk Dünya Kupası'nı kazanan ülke.
- 22- 2015 Nobel Ödülü'nü alan Türk profesör.
- 24- Hücre yapısında yer alan organel.

Hazırlayan: Elif KEMER

Bir oda, yerde bir mum, perdeler indirilmiş;
Yerde çıplak bir gömlek; korkusundan dirilmiş.
Sütbeyaz duvarlarda çivilerin gölgesi
Artık ne bir çıtırtı ne de bir ayak sesi...

Yatıyor yatağında dimdik, upuzun, ölü;
Üstü, boynuna kadar bir çarşafıla örtülü.
Bezin üstünde ayak parmaklarının izi;
Mum alevinden sarı, baygın ve donuk benzi.

Son nefesle göğsü boş, eli uzanmış yana;
Gözleri renkli bir cam; mıhlı ahşap tavana.
Sarkık dudaklarının ucunda bir çizgi var;
Küçük bir çizgi, küçük, titreyen bir an kadar.

Sarkık dudaklarında asılı titrek bir an;
Belli ki, birdenbire gitmiş çırpınamadan.
Bu benim kendi ölüm, bu benim kendi ölüm;
Bana geldiği zaman, böyle gelecek ölüm...

Saygıyla anıyoruz...